

Валери Петров

ПЕТ
ПРИКАЗКИ

ПАИ

ВАЛЕРИ ПЕТРОВ
ПЕТ ПРИКАЗКИ

chitanka.info

*Свети във морето
на детските игри
бисерче, което
ни прави по-добри...*

*Тази книга за тебе е, мило дете,
най-послушно от всички дечица.
В нея има пет приказки — по една за петте
пръста на твойта ръчица.*

*И така, да започнем! Виж в бялото как
нещо мярка се там, зад шубрака.
Туй е първата приказка — тя дава ти знак,
че вече не може да чака!*

*А каква е таз смешна
опашка в раница,
ще разбереш на
осмата страница.*

БЯЛА ПРИКАЗКА

Високо в бялата планина имало малка метеорологична станция и в нея живеел един стар метеоролог. Той бил съвсем сам и когато му оставало свободно време, си съчинявал разни приказки и стихотворения. Ето и сега, като гледал през прозорчето тихия сняг, който валял навън, той си бил намислил нещо и вече го пишел на машинката си върху опакоето на един лист за метеорологическо съобщение. И това, което си бил намислил, започвало така:

*Над капчука в игли,
сред парцали мъгли
по заспали ели
сняг вали, сняг вали.*

*Тук през целия ден
няма никой освен
един малък елен,
просещ хлебец от мен...*

Но като стигнал до това място, едно малко еленче почукало с рога по стъклото:

— Това за м-е-е-не ли е?

Метеорологът вдигнал очи от машинката.

— За те-е-е-бе! — казал той и продължил да пише.

— Ама аз не ти прося хлебец! — казало еленчето малко обидено.

— Зная! — казал метеорологът — Само че не ми пречи, защото не мога да си я донамисля.

— Какво да донамислиш? — попитало еленчето.

— Е, как какво? Приказката!

Като чуло „приказка“, еленчето подскокнало от радост:

— Ама и аз искам да играя в нея!

— Че ти вече играеш.

— Ама и ти тогава!

Метеорологът се усмихнал.

— Не, аз съм голям — казал той — И тъжен.

— Нищо! — настояло еленчето. — Ще играеш голям и тъжен! А пък ние ще те развеселим!

— Малко се съмнявам — казал метеорологът, но все пак прибавил: — Добре. Бързай надолу, че приказката почва!

— Как почва? — попитало еленчето.

— Ами така. Не виждаш ли? Не чуваш ли?

Еленчето се огледало: снегът бил спрял! Ослушало се: отдолу, иззад елхите, долитали детски гласове!

— Децата от училището са дошли на ски — казал метеорологът. — Бягай на полянката! Много интересно ще бъде!

Той излязъл навън, за да очисти своите уреди от снега, който ги бил затрупал. Отворил сандъчето на единия, отворил на другия...

— А термометъра няма ли да погледнеш? — запитало го еленчето. То още не било тръгнало.

— Няма — казал метеорологът.

— Защо?

— Не е твоя работа. Какво разбираш ти от метеорология!

— Знам аз! — казало еленчето и заприпкало надолу. (А какво знаело после ще разберем.) И приказката започнала.

* * *

Скок! Скок! Скок! — еленчето вече стигнало до полянката, надникнало зад една преспа и кого видяло? Видяло Ванчо от III „в“ клас. Той носел ските си на рамо. Спрял се, свалил раницата си и се навел да си ги слага. Но докато си ги слагал, раницата се размърдала зад гърба му и почнала да се отдалечава.

— Стой мирно! — казал ѝ Ванчо.

И раницата се спряла на място.

— Ще се спусна веднъж и ще се върна. Разбра ли?

И раницата закимала, че е разбрала.

— И тогава ще те покажа на всички.

И раницата заподскачала радостно.

А Ванчо се плъзнал надолу със ските и изчезнал зад боровете.
Но едва изчезнал, раницата започнала да се търкаля, да издава
някакви звуци, докато най-сетне се разтворила и от нея изскочило...

Какво?

Едно коте!

Но какво коте? — пита се.

Ужасно разрошено и ядосано! Истинско чудовище!

Котето се отърсило, извикало подигравателно:

— Сбогом, Ванчо! Много ти здраве! — И тръгнало към гората,
пеейки:

*Да те щипе,
да те скуби,
да ти сипе
думи груби!*

*Не, не, не е приятелство
по всяко време да
извършват посегателство
над твойта свобода!*

*Ò, тежка, ò, тежка
съдба котешка!
Мяу!*

*Да те мята,
да те мачка,
да те смята
за играчка!*

*Не, не, не е приятелство
по всяко време да
извършват посегателство
над твойта свобода!*

О, тѐжка, о, тѐжка

съдба котешка!
Мяу!

Още не било завършило мяукането и от храстчето над една преспа се раздало тънко:

— Браво! Браво!

— Фу! — изфучало котето и скочило от изненада нагоре. — Кой извика „браво“?

— Аз — казало еленчето. Защото клонките на храстчето били именно неговите рогца. То излязло иззад преспата и се приближило към котето.

— Няма да се подиграваш, че знаеш ли! — казало котето.

— Аз не се подигравам. Много хубаво бе-е-е-ше — казало еленчето.

— Така може — казало котето. — Викай още!

— Браво! Браво! — извикало еленчето, за да му направи удоволствие. — Само че защо пееш веднъж „котешка“, а веднъж „котешка“?

— За разнообразие — казало котето. — Като много знаеш, изпей ти нещо тогава.

— Добре — казало еленчето и тихичко изпяло една малка песничка, която звучала така:

*Колко е чудесна зимната гора,
бяла и спокойна, само за игра!*

*Тихо. Нито звук.
Само — чук-чук-чук —
от кълвача става
дваж по-тихо тук.*

— Не е лошо — казало котето. — А защо ти е тази закачалка на главата?

— Това са ми рогата — казало еленчето. — Всяка година ми пораства ново клонче. А какво е закачалка?

— Това, на което хората си закачат дрехите. Но ти не си живяло сред тях.

— Ама ти питомно коте ли си? — учудило се еленчето.

— А ти за диво ли ме мислиш? — казало котето.

— Ами да — с такива мустаци и опашка!

— И на тебе да ти ги дърпат всеки ден, ще ти пораснат така!

— И затова ли си побе-е-гнало?

— А как мислиш?

— От града само чак дотук?

— Ванчо ме донесе в раницата си. Искаше да ме прави скиор. Ама аз му изядох цялата храна и избягах.

— А на него няма ли да му е мъчно?

— За храната?

— Не, за тебе.

— Ами, мъчно! Колкото на мене за него!

— А какво ще правиш в гората?

— Ще си намеря приятели, ама истински, не като него, и ще си играя с тях!

— Ами ако искаш тогава... — почнало срамежливо еленчето. И млъкнало.

— Какво „ако искам“?

— ... да станем приятели.

— Че добре! — казало котето. — Ама първи!

— Първи! — казало еленчето.

И двамата поели, подскачайки, между борове и преспи. Еленчето дори пак запяло. Този път началото на една друга песничка:

*Казва се „приятел пръв“,
но защо е той такъв?...*

Колко весело било! Слънцето греело, снегът блестял като слюда и хрупкал под копитцата на еленчето и лапките на котето.

— Къде ме водиш? — запитало по едно време гостенчето.

— При едно мое приятелче.

— А то къде е?

— Ей го! — казало еленчето. То посочило нагоре към върха на един бор и извикало: — Сънльо-о-о!

— Сънльо-о-о! — извикало и котето.

Но отгоре се чуло само хъркане.

— Сънльо-о-о! Събуди се! — извикали и двамата.

Но чули само още по-силно „хр-р-р“.

— Няма да можем — казало еленчето, — то е ужасно сънливо!

Но в този миг от снега се подаде муцунката на едно лисиче.

— От една страна — казало лисичето, — то може да е сънливо...

Муцунката му изчезнала и се появила от съвсем друго място в снега.

— Но от друга страна, е и лакомо, тъй че... — казало то.

И муцунката му пак изчезнала в снега.

— По-добре ще е да говориш от една страна! — казало еленчето.

— Нищо не ти се разбира така.

Но лисичето продължавало да се подава ту от една страна, ту от друга.

— От една страна, ще е по-добре... но от друга страна, няма да е по-добре... защото така се уча, като ме подгонят от една страна... да избягам от другата.

— А ако те подгонят от двете? — попитало котето.

— Тогава ще избягам от трета! — отговорило лисичето и наистина този път се подаде от трето място. Но най-сетне излязло, изгънало си опашката и намигнало.

— Много си хитро! — признало котето.

— Ами да! — казало лисичето и запяло:

*Не зная, но, изглежда, родено съм така —
каквото да помисля, излиза хитринка!*

*И няма как!
На, ето пак!
Ах, не, не умея
да мисля без нея!*

А щом сега тъй много е в мене хитростта,

каква ли пък ще стане, когато пораста?

*Но няма как!
На, ето пак!
Ах, не, не умея
да мисля без нея!*

И като свършило да пее, казало:
— Та ти си избягало от Ванчо, а?
— Откъде знаеш? — учудило се котето.
— Чух ви, като си говорехте — казало лисичето. — Искаш ли да станеш приятел и с мене?
— Ама първи!
— Първи!
— Хайде!
— Хайде!
И тримата весело запели:

*Казва се „приятел пръв“,
но защо е той такъв?...*

— Чакайте! — досетило се еленчето.
— Какво има?
— Забравихме Сънльо!
— Вярно! — казало котето.
То и еленчето завикали пак нагоре:
— Сънльо-о-о!
Но отгоре се чуло пак само хъркане.
— Колкото и да викаме, не се събужда — казало еленчето.
— Хи-хи! — засмяло се лисичето. — Хи-хи!
— Защо се смееш? — казало котето.
— Защото ако, от една страна, не се събужда, като го викате, то, от друга страна, ако кажа малко по-силно, че наблизко има медец...

То наистина казало тази дума малко по-силно и още не я било доизрекло, и една кафява топка тупнала от бора в бялата преспа. Това

било, разбира се, едно мече — смешно и рунтаво.

— Медец? Мррр! Къде има медец? — изръмжало то, като си търкало очите.

— В съня ти, хи-хи! — казало лисичето. — Защото много сладко спеше.

— Какъв сън бе! Какъв сън! — изръмжало обидено мечето.

— Добре де, добре! — казало еленчето. — Имаме си ново приятелче. Ела да играем с него!

— Вие на какво играете тук? — запитало котето.

— На „ритни-шишарка“! — казало еленчето.

— На „прескочи-пънче“! — казало лисичето.

— И на какво друго? — запитало котето.

— Ами на всичко... на „ритни-шишарка“ — пак казало мечето. Толкова им били игрите в гората.

— Фу! — казало котето. — Вашето „всичко“ не е нищо! Аз ще ви науча на дама, на криеница, на стражари и апаши, на кралю-порталю, на рими, на панделки, на топчета, на статуи...

— И-ха! — заподскачали от радост горските животинчета.

А мечето извикало:

— Ще бъдем първи приятели с тебе!

Но този път еленчето казало:

— Е, да, ама...

— Е, като не щещ, иди си! — казало лисичето.

— Не че не ща — казало еленчето, — но си спомних едно стихотворение. Да го кажа ли?

— Само да не е дълго! — казало котето.

— Не е — казало еленчето.

И издекламирало следното стихотворение:

*Казва се „приятел пръв“,
но защо е той такъв?
Затова, че пръв полита
в огъня, да те спаси;
пръв и без да се запита,
прав ли си, или не си;
пръв за теб леда пролазва,*

*пръв за теб пролива кръв
ето затова се казва,
че приятелят е „пръв“!*

— Браво! Браво! — завикали малките приятели.

Само котето казало:

— Това стихотворение не е детско и не е за животни!

— То се знае, че не е! — казало лисичето. — Той си го е измислил за себе си.

— Кой „той“? — учудило се котето.

— Метеорологът! — казали едновременно мечето и еленчето. — Той винаги си го пее, докато преглежда уредите си.

— И той е един метеоролог, хи-хи! — казало лисичето. — В кутията на термометъра му едно синьо птиче си е свило гнездо и му стопля живака, а той не вижда.

— Може да вижда — казало еленчето.

— Е, като вижда, защо от три седмици праща долу завишени сведения? — казало лисичето.

— Заради птичето — казало мечето. — Толкова ли не разбираш?

— Аз разбирам, но исках да разбера дали вие разбирате — казало лисичето. — Но за какво сме седнали да говорим? Я да чуем градските игри!

— Да започнем с криеница! — казало котето. — Ала-бала-ница, тур-ска пани-ца — ой-гиди Ван-чо, наш капитан-чо! Мечо, жуми до сто! А сега ние ще се крием! Хайде!

Мечето се опряло на дървото и започнало да брой на глас, а другите изчезнали.

То започнало да се прозява, да брой все по-бавно и сънно запяло:

*Просто не разбирам, просто ми е чудно:
за какво тъй често трябва да съм будно,
за какво да губя толкоз ценно време,
през което може сладко да се дреме?*

То пак се прозяло и замлъкнало.

Минала минута, минали две.

Скритите животинчета започнали да се промъкват към дървото, затичали се и се „заплюли“.

— Пу! Пу! Пу!

Но нищо не се получило.

— Той е заспал! — казало еленчето.

— Сънльо!

— Няма да играеш! — викнали всички.

Но лисичето се досетило за нещо.

— Всъщност, от една страна, това е зле, защото се развали играта — казало то, — но от друга страна, това е добре, защото трябва да се погрижим за гостенчето. Къде ще живее? Какво ще яде? За това никой не мисли! Всички казват: „лисиците са хитри“, а всъщност не лисиците са толкова хитри, ами другите животни са ужасно глупави. Хи-хи!

— Да го заведем при мете-е-е-оролога! — предложило тихо еленчето.

— Вярно! — извикало мечето. То се било събудило най-последно.

— Да вървим! — казало лисичето. — Ако го вземе, ще бъде чудесно!

— Добре — казало котето.

И всички тръгнали към метеорологическата станция.

Ето че стигнали. Метеорологът стоял на полянката пред своите уреди и викал нагоре към някого:

— Дай ми го!

— „Никога-а-а-а! Никога-а-а-а на този свя-я-ят!“ — крещял отгоре някой като естрадна певица.

— Дай ми го, ти казвам! — викал метеорологът.

— „Никога-а-а-а! Никога-а-а-а!“ — се чувало отгоре.

— Никога, никога — казал метеорологът, — но във втората половина на деня се очаква понижение на температурата и ще ми поискаш да те пусна вътре!

Четиримата гости се спогледали.

— Добър ден — казало плахо еленчето.

— Добър ден — отвърнал метеорологът, без да престава да гледа нагоре.

— Пак сврачето ли? — запитало лисичето.

— Открадна ми транзистора! — казал метеорологът.
— И не ти го връща? — казало мечето.
— Не само не ми го връща, но не ме оставя да спя!
— Скоро ще му се изхабят батериите — казало лисичето.
— Те се изхабиха, но то научи наизуст песните — казал тъжно метеорологът.

— Ще го отучим — казало котето.

Никой не бил забелязал кога то се било отделило, кога се било изкатерило на бора и смъкнало транзистора оттам.

— Благодаря ти — казал метеорологът, като поел транзистора.

— А него какво да го правя? — попитало котето, като измъкнало иззад гърба си сврачето, съвсем разрошено.

— То ще обещае, че няма вече да пее — казал метеорологът.

— Няма вече! „Никога-а-а на тоя свя-я-ят!“ — пропяло отново сврачето.

Пуснали го и наистина замлъкнало и почнало да подскача около тях. Така станали петима приятели. Метеорологът погледнал към котето.

— Ти кое си? — казал той. — Не те познавам.

— Защото току-що пристигнах от града — отговорило важно котето.

— Ние дойдохме... — почнало мечето.

Но метеорологът го прекъснал.

— А ти защо не си спиш в дупката.

— Не ми се спи! — казало мечето, като се прозяло.

— Не ти се спи! — казал строго метеорологът. И децата знаят, че мечките спят зиме летаргичен сън.

— Летаргичен сън се спи лете! — казало мечето.

— Ще ти дам аз едно „лете“! — усмихнал се метеорологът. — Е, какво искате?

— Дойдохме да те помолим — казало бързо лисичето, като въртяло опашката си. — Понеже, от една страна, ти живееш сам и си голям и тъжен, а от друга страна, това коте няма къде да живее, може би ще искаш да го вземеш? То е много добро!

— Че като е добро, защо е напуснало дома си? Няма ли си приятели там? — попитал метеорологът.

— Имах един, Ванчо, но той ми дърпаше опашката! — казало котето.

— И вече не сте приятели? — казал метеорологът.

— Не сме! — казало котето.

— Хм! А да ловиш мишки умееш ли? — казал метеорологът.

— Фу!

— А да гониш макара?

— Фу!

— А да бъркаш в кухнята?

— Фу! — казало котето, без да се замисли.

— А, така ли? — казал метеорологът. — Тогава не те ща!

— То чу „мъркаш в кухнята“, а не „бъркаш в кухнята“ — намесило се лисичето. — Получи се недоразумение.

— Знам ги аз тези недоразумения! — казал метеорологът. — А да мъркаш значи, умееш?

— М-р-р-р-р! — измъркало котето силно като мотопед.

— Достатъчно — казал метеорологът. — А не искаш ли да се върнеш при своя, как беше, Ванчо?

— Б-р-р-р-р! — казало още по-силно котето.

— Ясно — казал метеорологът.

— Значи, взимаш ме? — зарадвало се котето.

— Ами! — казал метеорологът. — Кой е казал такова нещо?

Животинчетата били много неприятно изненадани и започнали да му се молят:

— Вземи го бе!...

— То ще те слуша!

Но метеорологът не се съгласявал.

— И дума да не става!

— Ще го вземеш! Ще го вземеш! — казало еленчето.

— Я, пораснаха ти рогата — погледнал го малко строго метеорологът.

И еленчето се засрамило и навело глава. То било тъй натъжено, че метеорологът прибавил:

— Да, да, много са порасли дори. Я как боцка това, новичкото! Значи, ти днес навършваш...

Но не успял да продължи, защото лисичето излязло напред и казало:

— Чичо метеоролог, понеже еленчето има днес рожден ден, то иска, вместо да му даваш подарък, да вземеш котето.

И метеорологът нямало какво да прави, съгласил се:

— Добре, от мен да мине!

Всички завикали „Ура!“, а пък сврачето се разкрещяло:

— „Няма да има край любовта ни-и-и!“

Но какво станало в този миг?

В този миг чул се вик:

— Мачооо!

Всички се послушали. И в тишината още по-ясно и по-отблизо се чуло:

— Мачооо!

И без заповед, всички — освен метеоролога, разбира се — се изпокрили кой където могъл сред уредите.

И ето че се появил Ванчо. Той бил без ски и без раница, разчорлен и задъхан.

— Добър ден, чичко! — казал Ванчо. — Чичко, не си ли видял едно коте?

— Какво коте? — престорил се на учуден метеорологът.

— Едно такова... ръждиво, мъничко! — казал Ванчо, почти разплакан. — Значи, няма го?

Вместо да му отговори, метеорологът запитал:

— Ти да не си го мъчил?

— Не съм!

— А опашката не си ли му дърпал?

— Съвсем малко — казал Ванчо.

— Че защо тогава е побягнало? — учудил се метеорологът.

— То не е побягнало, ами се е загубило. Излязло е и се е загубило.

— Излязло откъде?

— Ами... от къщи — излъгал Ванчо.

— От къщи чак дотук?! — още повече се учудил метеорологът.

— Ами да! Сигурно е дошло с автобуса и после с лифта! — продължил да лъже Ванчо.

— С лифта? И сега какво ще правиш?

— Ще го търся, какво!

— Аз на твое място щях да си намеря друго. Котета колкото щеш! — казал метеорологът.

— Да, „колкото щеш“! То не е обикновено коте, то ми е приятел! — съвсем разплакан, извикал Ванчо и хукнал да търси котето си из бялата гора: — Мачоооо! Мачоооо!...

Малките животни наизскачали от скривалищата си. Всички били весели, само еленчето — не.

— Ти защо му отговори така? — казало то на метеоролога.

— Как? — попитал го той.

— Че не си виждал котето!

— За да се откаже, защо! — намесило се лисичето. — Но щом толкоз иска, нека го търси!

— Нека! — казало котето. — Само че...

— Ха-ха! Как го излъгахме! — подскочило мечето. — Сега ще живееш тука и ще си играем! Тук е хубаво, нали?

— Хубаво е — казало котето и пак повторило: — Само че...

— „Само че“ какво? — запитал го метеорологът.

— Само че искам да се върна при него! — казало неочаквано котето.

Не го казало много високо, но всички го чули и както скачали, изведнъж се вкаменили по местата си, сякаш вече се били научили да играят на статуи. И така стояли дълго, докато метеорологът проговорил.

— Искаш да се върнеш при него, така ли?

— Да.

— Е, защо?

— Защото ми е приятел — казало котето. — Я как ме търси!

— Търси те, за да ти дърпа още опашката, хи-хи! — казало лисичето.

— Не е за това — казало котето.

— И мустаците, мр-мр! — казало мечето.

— Не е за това! — казало котето.

— А защо тогава? — попитало еленчето.

— Защото ми е приятел! — казало пак котето. — И мустаците ми са си такива от рождение!

— Хи, приятел! Мр, приятел! — нахвърлили се върху него лисичето и мечето.

— Не се знае — казал метеорологът. — Не трябва да се решава така бързо. Истинските приятели не се намират на всяка крачка. Има едно стихотворение...

— Знаем го! Знаем го! Много е тъжно и голямо! — развикали се всички. — Но как да разберем дали му е приятел, или не му е приятел?

— Виж, това е наистина много мъчно — казал метеорологът.

— Няма ли барометри за приятелство? — попитало еленчето.

— Има, но и те са големи и тежки — казал метеорологът. — И все пак да помислим!

И той дал знак на малките животни да се сгушат около него. Всички събрали глави и си зашепнали. Не се разбираше какво кроят, само от време на време се чувало:

— Аз — това! Аз — това! На изпитванка!

— Шу-шу-шу!

— И-ха, че интересно!

— Шу-шу-шу!

— Ама да не стане страшно!

— Шу-шу-шу!

— Само така! Да! Да!

— Шу-шу-шу!

Като се наговорили, всички вдигнали глави.

— Ще видите, че ще издържи! — казало котето.

— Вие да видим дали ще издържите! — казал метеорологът.

— Ще издържим! Ще издържим! — развикали се всички.

И се пръснали в разни посоки, като оставили големия си и тъжен приятел да гледа след тях.

И какво станало после?

Ето какво станало.

Ванчо вървял сред бялата гора и викал котето си. Но вместо котето, отнейде се появило запъхтяно лисичето.

— Ей, глупчо! — извикало му то. — Връщай се веднага!

— Защо? — казал Ванчо.

— Защото тази пътека води направо към пропастта, не знаеш ли! — казало лисичето. — Оттук, който е минал, не се е връщал!

Нямаш си дори идея

колко паднали са в нея!

— А не си ли видяло едно коте? — запитал, изплашен, Ванчо.

— С дълга опашка ли беше? — запитало лисичето.

— Да!

— И с дълги мустаци?

— Да!!

— И със зелени очи?

— Да!!! — съвсем изплашен казал Ванчо.

— Не съм го виждало — казало лисичето.

— Е, защо ме уплаши? — казал Ванчо.

— Никой не те плаши — казало лисичето. — Само се информирам.

— Но значи не е минало оттук! — казал Ванчо.

— От една страна, може да значи, че не е минало — казало лисичето, — но от друга страна, може да значи, че е минало и е паднало в пропастта. Връщай се, да не загинеш и ти!

— Няма да се върна! То е мой приятел! — казал Ванчо. — Махай се от пътя ми!

И продължил нататък.

— Добре, но на твоя отговорност! — извикало след него лисичето.

Другите животинчета наизскачали иззад борчетата. Те се били крили зад тях и били чули всичко.

— Не го е страх! — казало лисичето.

— Защото ми е приятел! — казало котето. — Няма нужда да го мъчим повече!

— А той тебе как те е мъчил! — грачело сврачето.

— Колко ме е мъчил! Много малко даже! Аз да знаете какви пакости съм правило!

— Каквото и да си правило, не може да те пуска с парашут от третия етаж! — казало мечето.

— Той само ме държеше над балкона! Даже беше интересно! — викало котето. — Оставете го!

— Ама и на нас ни е интересно! Идвай! Идвай! — развикало се лисичето. И всички хукнали след Ванчо.

А той вървял из гората и продължавал да вика своето коте:
— Мачо-о-о! Мачо-о-о!

И изведнъж наоколо му започнали да се въртят разни призраци и таласъми. Всъщност нямало нищо страшно, защото това били пак нашите познати — животинчета, — но Ванчо не знаел, че са те, и се разтреперил.

Облечени в разни пижами и чаршафи, с кофи, нахлупени на главите, животинчетата се въртели около него и викали:

— *Хи-хи-хи-хи! Ха-ха-ха!*
Кой е скрит зад таз елха?
— *Туй хлапе какво ли дири*
между толкова вампири?
— *Дири си белята то,*
двеста хиляди на сто!
— *На тоз свят един живот е —*
той за някакво си коте!...
— *Коте ли? Я ти, момче,*
тръгвай си оттука, че
вече чудиме се ние
кой кръвта ти да изпие...
— *Като паяк на муха!*
— *Хи-хи-хи-хи! Ха-ха-ха!*

Докато таласъмните танцували около него, Ванчо викал:

— Не ме е страх! Няма духове! Другарката учителка казва, че няма! Махайте се, че като ви хвана!... Това коте е мой приятел! Ние се обичаме с него!

И макар че бил много изплашен, пак събрал смелост, успял да разпъди духовете и се затичал нататък.

А пък горските животинчета започнали да си прибират костюмите, които метеорологът им бил раздал. Прибрали ги и седнали умърлушени в снега.

— Нищо не излезе! — признало си дори лисичето.

— Не се плаши — казало мечето.

— Плаши се, но побеждава страха си — казало еленчето.

— Аз ви казвах! Аз ви казвах! Стига толкоз! Стига сте го мъчили! — молело се котето.

— Може пък да му е приятел — казало мечето.

— Пръв! — казало еленчето. — Да кажа ли стихотворението?

Но в този миг се появил метеорологът.

— Не бързай да го казваш! — засмял се той. — Нека аз първо да кажа метеорологическото предсказание за след малко! — И зачел: „... рязко спадане на налягането и температурите, с образуване по планините на снежни бури, гъста облачност и краткотрайни замразявания на носовете...“

И още недоизрекъл тези думи, облаци скрили слънцето, планината станала мрачна и студена.

А Ванчо вървял сред преспите. И метеорологът му говорел през една фуния:

— Иде студът!

Дори живака

(дъ-дъ-дъ-дът)

със зъби трака!

Върни се, детенце,

върни се, момченце,

да ми не станеш

на ледно парченце!

Иде студът!

Дори живака

(дъ-дъ-дъ-дът)

със зъби трака!

И не стигал студът, но силен вятър разтърсил дърветата, хвърлил сняг в очите на Ванчо, заблъскал гърдите му. И гласът през фунията завил:

— Връщай се, малкият! Чувай как в клоните

*свирят циклоните и антициклоните!
Тяхната ледена виелица прави я
господин Андерсен от Скандинавия!*

И крачките на Ванчо ставали все по-бавни. И гласът през фунията го предупреждавал:

*— Ей я умората, ей я умората,
тя е по-силна от силите в хората.
Ей я умората, тихичко пееща,
ей я умората, люлки люлееща.
Слаби са, слаби са детските мускули!
Колко по-силни от теб са напусkali
боя с врага в резултат на умората.
Ето, не чувстваш ли? Таз ти е втората
крачка насън. А пък таз ти е третата.
Връщай се, ей! Ако тук под дърветата
само поседнеш за малка почивчица,
меко загърнато в бяла завивчица,
никога няма...*

Сврачето, като чуло думата „никога“, не издържало, изпляскало с криле и литнало, крещейки:

— Никога-а-а-а! Никога-а-а-а!

Но и това не уплашило Ванчо. Напротив, той се стреснал от крясъка и извикал:

— Не ме е страх от умората! Там е котето ми! Там е моят приятел! — и продължил нататък.

Но бурята не се предавала. Тя грабнала сврачето, завъртяла го и го хвърлила към едно борче встрани, зад което се били скрили малките животни.

— Защо разваляш играта? — извикало му лисичето.

— Ами дожеляло му е! — казало еленчето. То само̀ било нажалено.

— А на мене? — извикало котето. — Мене не ми ли е жал, мислите? Стига сте го мъчили! Той вече доказа! Не е честно! Пуснете ме! Чичо Метеоро-ло-о-о-ог!

То се отскубнало от мечето и лисичето, които го дърпали назад, с един скок се хвърлило през виелицата към Ванчо и го прегърнало:

— Ванчо, аз съм тук! Не бой се!

— Мачо! — извикал зарадван Ванчо.

И в миг всичко се преобрази. Бурята стихнала. Топло слънце засияло над планината и метеорологическата станция. И Ванчо, и котето, прегърнати, запели заедно с другите малки животни:

Казва се „приятел пръв“,

*но защо е той такъв?
Затова, че пръв полита
в огъня, да те спаси;
пръв и без да се запита,
прав ли си, или не си;
пръв за теб леда пролазва,
пръв за теб пролива кръв —
ето затова се казва,
че приятелят е „пръв“!*

— Дотук добре — казал... кой мислите?

Познахте. Метеорологът. Той се бил появил отнейде, все още с фунията в ръка.

— Аз ви казвах! Аз ви казвах! — викало и скачало котето. — Той ми е истински приятел!

— А ти къде беше? — запитал го Ванчо.

Котето се посмутило малко.

— Ами чаках те, чаках те и излязох да се поразходя с тези приятели — казало то. — Запознайте се!

И Ванчо се запознал с горските животинчета. Само като стигнал до лисичето, казал:

— Ние с тебе май се познаваме.

— Друго лисиче е било! — казало лисичето.

А котето продължавало да подскача:

— Той ми е истински приятел, видяхте ли! Аз само накрая му помогнах!

— И добре, че му помогна все пак! — казал строго метеорологът.

— Защо? — попитало котето.

— Е, как защо? — престорил се на учуден метеорологът. — Ти да не мислиш, че него изпитвахме досега?

— А кого? — смаяло се котето.

Животинчетата се вкаменили отново, сякаш за втори път играели на статуи.

— Кой ще каже кого? — попитал метеорологът.

Животинчетата мълчали. Само лисичето смънкало:

— От една страна... — и млъкнало.

— Който знае, да си поклати рогцата! — казал метеорологът.

И еленчето поклатило рогца.

— Казвай тогава!

— Него — казало еленчето и — боц! — боцнало лекичко котето.

— А? — казало само котето.

И всички се засмели.

— Тебе бе, котарако — казал метеорологът, — дето бягаш в гората и оставяш приятеля си без приятел, защото малко те бил помачкал и носил в раница.

— Аз вече няма! — обещал Ванчо, като прегърнал котето си.

А котето мълчало засрамено.

— Тебе изпитвахме — продължил метеорологът, — за да видим дали го заслужаваш! Да видим докога ще търпиш да го мъчим!

— Е, издържах ли? — казало котето.

— С три и половина — казал метеорологът, — но за котка и това е много.

Мечето, лисичето и сврачето отново се засмели. Котето се ядосало:

— Вий мен изпитвали сте, значи? Не ви е срам, подигравачи!

Това прозвучало като стихче и горските животинчета, без еленчето, се разкачали около котето, повтаряйки думите му.

Но метеорологът ги спрял.

— Няма какво много да му се смеете! — казал той. — И вие нищо не знаехте. И трябва да разберете, че приятелството не е само „хайде да си поиграем!“ или да използваме транзистора на приятеля си, а нещо много повече... Пък вашето, отгоре на всичко, беше и първо „хайде да си поиграем!“, а после — „хайде да му се подиграем!“.

Той се усмихнал малко тъжно и прибавил:

— Време е. Изпратете ги до долната поляна, че другарката учителка ще му скъса ушите!

И всички без метеоролога и еленчето тръгнаха надолу.

— Сбогом! Сбогом! И да не забравяте приятелите си! — казал метеорологът.

— Никога! — извикали малките животни.

Това прозвучало много поучително, но, слава богу, сврачето пак не се сдържало и този път успяло да изпее докрай своята песен:

*Никога-а-а-а! Никога-а-а-а на тоя свят,
дорде си млада-а и аз съм мла-ад,
няма да има край любовта-а-а-а ни,
няма да има край радостта-а-а ни!
Никога-а-а!
Никога-а-а!*

Това било така смешно, че всички изръкопляскали и завикали „ура“, а сврачето се поклонило и казало:

— Благодаря за вниманието!

И малките животни поели надолу по белия склон. Останали само метеорологът и еленчето.

— Не беше право! — казало еленчето.

— Кое? — запитал метеорологът.

— За да изпиташ котето, измъчи момчето!

— Какво? Какво? — казал метеорологът.

— Сам знаеш — казало еленчето.

— Ама това беше приказка — казал метеорологът.

* * *

И наистина приказката била завършила — отново бил завалял снегът, метеорологът пак седял пред своята пишеща машинка, а еленчето надничало през стъклото.

— Е, че какво, като е приказка? — казало то.

— Това, че аз съм си го измислил и мога да си го мъча колкото си искам! — казал метеорологът.

— Да-да! — казало недоволно еленчето. — А всичко ли бе-е-е-еше измислено?

— Да. И рогчето. Нали за него питаш?

Еленчето кимнало.

— А защо я измисли точно такава? — попитало то.

— Каква „такава“?

Еленчето замълчало и после казало:

— Ти имаш ли си приятели?

— Че ти малък приятел ли си? — казал метеорологът.

— Не-е-е, наистина!

— Я какво любопитно двукопитно! — казал метеорологът. —
Виж, за „наистина“ си малък! Хайде бягай!

И еленчето изтичало в бялата гора. А метеорологът останал още малко пред машинката си, за да довърши това, което бил съчинил (и което не е за малки еленчета и дечица):

*... Нито звън на шейна,
нито глас на жена,
вредом само една
тишина, тишина.*

*Сняг вали, сняг вали
над заспали ели...
Не боли, не боли,
преболява, нали?*

*А след първата приказка, цяла във сняг,
иде втората, сънно-сънлива,
която разказва за Огито как
уж заспива, а все не заспива.*

*Ето го тука в
свойто креватче.
Сънчо му чука,
той не чува обаче.
(Но такава почти
си картинка и ти,
когато всички
заспали са вкъщи,
а ти блещиш очички,
караконджоло същи!)*

КОПЧЕ ЗА СЪН

Тихо! Искате ли да надникнем в стаята, където е креватчето на малкия Оги? Добре. Ето ни вътре. Лампата е угасена и в тъмното се виждат само една картонена кутия от телевизор, пълна с играчки, и бялата възглавница, в която е потънала главицата на Оги. До него е полегнал и дядо му, тъй като Оги още не е свикнал да заспива сам — плаши го тъмният ъгъл отсреща. Там наистина се крие нещо, само че то никак не е страшно, дори напротив. Но после ще разберем какво е — сега да чуем какво си говорят двамата в тъмното.

— Ще има ли „Миш, Миш“? — пита дядото.

— Няма да има! — казва Оги. — Ще има приказка!

— Приказката утре! — казва дядо му.

— Утре ще си играя!

— Е, тогава вдругиден. Хайде!

Дядото се надвесва над Оги, подрусва бялата му възглавница и го приспива с думички, които сам си е измислил:

*— Миш, Миш, Миш,
време е да спиш —
целият квартал
вече е заспал:
спинкат стъпалата,
спинкат перилата,
асансьорът спинка,
спрял като картинка.*

Но Оги си знае своето:

— Не искам „Миш, Миш“! Искам приказка!

— А „сънливото копче“ държиш ли го?

— Държа го. Ама гушни ме!

— Ето!

Как сладко са се гушнаели двамата! Оги стиска копчето на пижамката си. То е специално — когато го държи, Оги по-лесно заспива.

— А може ли да го въртя? — пита той.

— Може, но малко.

— Защо?

— За да не се откъсне, защо! — казва дядо му. — И само по часовниковата стрелка.

— Какво значи? — не разбира Оги.

И дядото му показва.

— Значи ето така. Насам.

— А насам не може ли?

— Не.

— Защо?

— Защото времето ще се върне назад, ще стане рано и няма да можеш да заспиш.

— Ама аз не искам да спя!

— То се знае — казва дядо му. — Та за какво да бъде приказката?

— За рибки! — казва Оги съвсем наслуки.

— Добре, за рибки — казва дядо му. — Само че трябва да я измисля. Затвори си очичките!

— Затворих ги.

— Без да ги стискаш.

Но какво става? Както всяка вечер, и този път откъм картонената кутия долитат музика, звънтене, гласове. Играчките на Оги още не искат да се укротят. Чуйте ги само какво говорят в лявото му ушенце (това, което не е затиснато от възглавницата):

— Какво правиш бе, Оги, всички тука те чакат!
Вертолетът излита и под пара е влакът!

— Оги, пусни ни в кревата —
няма да вдигаме шум!
По̀ е приятна играта,
щом се играе наум!

— Циркът започва! Циркът започва!
Цирк чуждестрански на българска почва!
Купувай билети, купувай билети —
десет места не са още заети!

— *Аз съм твоят часовник, макар малко наужким,
но си имам махало и виж как го клатушкам:
Тик-так,
тик-так,
часовете във мен
са все за игри,
24 на ден
не ми стигат дори!*

— *Пожарна! Пожарна!
Пътувам за Варна!*

— *Какво, че вече нощ е,
играта няма край!
Недей заспива още!
Играй! Играй! Играй!*

Само че докато играчките пицят и звънтят в кутията, от другия ъгъл на стаята (онзи тъмния, за който казахме) иде съвсем друг глас. И чудно е, че той шепне съвсем тихо, но Оги все пак го чува, и то с дясното си ушенце (това, което е затиснато от възглавницата). Ето какво му казва тихият глас:

— *Аз съм съня ти,
аз съм съня ти,
но лицето ми ти не познаваш, защото
колкото пъти,
колкото пъти
съм ти идвал на гости, а ти спиш във леглото.*

*Но това е шега,
хайде, спи и сега
сред сребърни нишки,
сред танци на мишки,
сред чисти въздишки —*

*на големите даже
аз пречиствам сърцата,
а какво да се каже
за съня на децата?*

Но докато шепне Сьнчо, дядото е намислил приказката си.

— Хайде! — казва той. — Започваме... Имало едно време три рибки. Едната била послушна. И втората била послушна. А третата, и тя също била послушна, само че малко напротив. Майка им ги извикала веднъж и им казала: „Деца, трябва да се пазите много от въдиците!“

— Какво е въдица бе, дядо? — пита Оги в тъмното.

— Ще чуеш — казва дядото. И продължава: — „Въдицата, деца — казала майката на рибките, — е една кука, с която хората ни ловят. Мушват я в един червей и я пускат, вързана за конец, във водата. Ако някоя глупава рибка лапне червея, хваща се на куката и я издърпват. Затова, деца мои, като видите червей:

*имайте предвид
старата поука:
ако е извит,
значи е със кука!*

Запомнихте ли?“ И двете рибки една след друга казали: „Запомних, майчице!“ „Запомних, майчице!“ Само третата също казала: „Запомних, майчице!“, но после прибавила на себе си: „Само че малко напротив!“ ... Добре, но един воден червей ги чул и...

— Дядо, има ли водни червеи? — пита Оги.

— Има в интереса на приказката — казва дядо му. И продължава: — Един воден червей, значи, ги чул и си казал:

*„Ах, ах, ах,
играта им разбрах,
не ме е вече страх*

*от рибешки стомах!
Вместо в дупка
да се крия,
като кука
ще се вия.
Тъй страхът им, че съм с въдица,
ще ме пази нощ и ден —
не разбирам: отде въдят се
толкоз хитрости във мен?“*

И ето, първата рибка се приближила до червея и той, като я видял, веднага се извил на кука и станал неподвижен. Тя го огледала от всички страни и си казала:

*„Имам аз предвид
старата поука —
този е извит,
значи е със кука.“*

И се отдалечила. А червеят почнал да танцува от радост зад гърба ѝ:

*„Ах, ах, ах,
играта им разбрах,
не ме е вече страх
от рибешки стомах!“*

С втората рибка се случило същото. И тя, като видяла червея, си казала:

*„Този е извит,
значи е със кука.“*

И също отминала. И червеят пак затанцувал:

*„Ах, ах, ах,
играта им разбрах...“*

Но тогава край него минала третата рибка. А тя била тази, дето била послушна, само че... как беше?

— „Малко напротив!“ — казва Оги. Той никоя подробност не забравя.

— Да — казва дядото. — Тя видяла извития червей, но си казала:

*„Нямам аз предвид
никаква поука.
Аз съм страшен кит —
я ела ми тука!“*

И отворила една голяма, лакома уста. Червеят изпищял:

„Имам въдица! Имам въдица!“ Но непослушната рибка го лапнала — ам! — и готово! И така свършила приказката... Хайде сега да спим!

Но Оги не е доволен.

— И защо го лапнала? — казва той плачливо.

— Защото рибките се хранят с червеи — обяснява дядо му. — Хайде!

— А той защо нямал кука?

— Защото куката би била дидактика. Ти знаеш ли какво е дидактика?

Оги, разбира се, не знае какво значи тази „възрастна“ дума. (И вие не я знаете, но това няма значение.) На него само му е мъчно за червея. А дядо му е вече подхванал своята приспивка:

*— Миш, Миш, Миш,
няма ли да спиш?*

*Запуши ушета —
Сънчо вече шета!
Затвори очички,
както правят всички,
че на твоя дядко
времето е кратко
и не бива, Миш,
да му го хабиш...*

Само че играчките от картонената кутия отново се обаждат в едното ушенце на Оги:

*— Луноход №5
с апарат-автомат:
щом не може напред —
върът! — и тръгва назад.
Ела насам,
слезни от кревата —
без теб съм сам
като на Луната!*

*„Дядо и ряпа“! „Дядо и ряпа“!
Дядо чете ме, а Огито зяпа!*

Но в другото му ушенце гласът на Сънчо от тъмния ъгъл пак надвива техните викове и звънтене:

*... На големите даже
аз пречиствам сърцата,
а какво да се каже
за съня на децата?...*

И дядото се мъчи да му помогне със своята приспивка, той друса бялата възглавница:

— *Хайде, хайде, Миш,
вече спинкат, виж,
мишките в Париж.
Хайде още малко,
че ще бъде жалко,
ако клепки ти
си склопил почти,
а не щеш да спиш...*

— Имам пиш! — казва Оги. Всички деца знаят това е много стара тяхна хитрост.

— Нямаш пиш! И не ме ядосвай, че... — казва дядото. И отново друса възглавницата:

— *Хайде, хайде, Миш,
хайде, мой сладкиш!
Спят в гората всички
малолетни птички,
само едно птиче
тъй се инати, че
странно е защо
тъй постъпва то?
Всички спят ноще,
само то не ще.
Миш, Миш, Миш,
ако ти заспиш,
тайната тогаз
ще ти кажа аз:
тъй било, защото
бухалче било то!
Малко бухалче
като туй момче,*

дето всяка нощ
ни умаломощ...

— А защо не искало да спи? — пита в тъмното Оги.

— Защото бухалите — казва дядо му — спят денем, а нощем не спят.

— И не им ли се затварят очичките? — пита Оги.

— Не — казва дядото, — защото на тях клепките им са отдолу нагоре и като им натежат, не се затварят, ами се отварят още повече.

— А! — казва Оги. Това за клепките му се вижда много интересно. После прибавя: — Искам още една приказка.

— Само че последна! — съгласява се дядо му — За какво да бъде?

— За една котка — казва Оги. — Но дълга.

— Добре — започва дядо му. — Имало едно време една котка и тя била дълга от нас до трамвайната спирка...

— Ама как може? — подскача Оги. Това е вече подигравка с него!

— Нали искаше „дълга“? — казва дядо му.

— Приказката да е дълга! — казва Оги.

— Пък аз разбрах за котката — казва дядото. — Добре. Значи, имало една обикновена котка и тя се казвала...

— Мърла! — изпреварва го Оги. Тяхната котка се е казвала така.

— Чакай сега, кой разправя тук? — пита дядото.

— Ти — казва Оги, — но обаче аз искам за Мърла.

— Ще ти дам едно „но обаче“! Мърла я няма вече.

— Искам за нея!

— Добре. Тази Мърла, значи, си имала едно момченце за приятел...

— Оги! — казва Оги.

— Добре. И тя го запитала един ден: „Оги, може ли да изляза на улицата?“

— Може — казва й Оги от възглавницата. Той е забравил, че това е приказка. А дядо му продължава.

— „... Защото аз вече излязох — казала Мърла. — Много ми се разхождаше!“ Разхождала се, разхождала се и по едно време се спряла,

мръднала си единия мустак, после другия и каза: „Мяууу, мирише ми на валериан!“ А трябва да знаеш, че котките ужасно обичат тази миризма. Щом я подушат, и тръгват към нея. И нашата Мърла тръгнала като пияна и говорела:

*„Ей ме, не ща,
но тръгвам все пак.
Има неща,
укрити във мрак.
Да, съществуват явления, значи,
необясними и надкотарачни!
Правя се,
че си ходя сама,
но ме влече
към таз миризма.
Да, съществуват...“*

Но докато говорела тези неща (вярно, малко неразбираеми за деца), в миг две ръце я сграбчили и мушналия в някаква торба, чул се шум на автомобил — и това е всичко. Приказката свършила и като я карала колата, Мърла си казала самичка:

*— „Миш, Миш, Миш,
време е да спиш...“*

Но хитростта на дядото не сполучва.

— Тя е котка — казва Оги.

— И ти си Оги, но пак ти викаме „Миш“. Хайде сега!

*Миш, Миш, Миш,
хайде да заспиш,
че ще провалиш
нашия престиж...*

— А къде я закарали? — иска да знае Оги. Той пита не от инат, а защото му е мъчно за Мърла.

— В зоологическата градина, къде! — казва дядото. — Там пазят такива редки животни като нея. Спи сега!

— Имам пиш!

— Нямаш пиш и си затвори очичките!

— Искам да пия вода!

— Не искаш да пиеш вода!

— Искам да си я вземем!

— Не може. Там има един милион котки и няма да я познаеш!

— Я!

— И след това ще ни прави пакости!

— Няма!

— Добре, но на твоя отговорност?

— На моя отговорност!

— Взимаме си я и заспиваш?

— Да!

Дядото въздиша дълбоко в тъмната стая. И продължава приказката:

— Значи, Мърла си имала едно момченце...

— Оги! — казва Оги.

— По това се разбрахме. И този Оги си рекъл: „Отивам в зоологическата!“

— А как знаел, че е там?

— Как знаел ли? — казва дядото. — Ами така... Много просто... Знаел, защото тя, Мърла, като си играела с кълбото, конецът ѝ се завързал за опашката и колата като тръгнала, той се размотавал в кухнята. Оги тръгнал по конца и я намерил. И като я намерил, си я взел вкъщи. Хайде сега вече да спим!

Но той е направил една голяма грешка.

— А другите? — пита го Оги.

— Кои други?

— Другите котки. Ти нали каза „един милион“!

— Ами да, казах! — въздиша още по-дълбоко дядото. — И тези милион котки, такива, разни, от всички цветове, се били накатерили по решетките и се молели на Оги:

*„Тук сме от години,
ах, освободи ни!
Мяу!
Бог те е изпратил,
наш безсънни Оги,
първи наш приятел
между вси двуноги!
Мяу!“*

Оги им казал: „Не мога, не мога!“ А те продължавали да мяukat:

*„За бога, за бога,
пусни ни навън!
Няма «не мога»,
щом е насън!“*

— Но аз още не спя — казва Оги от възглавницата. — И търся само една!

— Прав си — казва дядо му. — Но котките не искали да знаят за това. Те замяукали още по-силно:

*„Всяка от нас е една!
Всички сме тук без вина!
Съдбата ни е тук трагическа!
Това не е зоологическа!
Твойто зимно палто,
с каква кожа е то?“*

— Дядо — казва Оги жално, — може ли и тях да вземем?

Дядото сам се чуди защо е измислил приказката така тъжна, но всяко зло за добро — утре пак ще трябва да приспива Оги с приказка, а откъде да ги измисля все нови? Затова казва:

— Не може! Тях утре. Всяка вечер по една. Хайде сега да спим. Доволни ли сме?

— Не сме! — казва в тъмното Оги. Жално му е за котките, които са останали зад решетката. Но дядо му не го разбира.

— То се знае, ти си ненаситен — казва той. — Хайде сега заспивай!

*Миш, Миш, Миш,
време е да спиш,
свойто копче ти
леко завърти...*

Чувате ли? Отново спорят играчките от картонената кутия и Сьнчо от тъмния ъгъл. Едно тенекиено автомобилче се оплаква:

*— Аз, горкото, аз, горкото,
счупи ми се колелото,
поправи ме, Оги мило,
изкорми и туй кормило!*

Една смешна кукла се обажда:

*— Аз съм Арлекино,
тръгвай с мен на кино!*

Но гласовете на всички други играчки са станали тихи и не се разбират. Уж канят Огито на игра, а говорят като Сьнчо, който шепне нежно и приспивно своето:

*— ... сред сребърни нишки,
сред танци на мишки,
сред детски въздишки...*

Но Оги не иска да слуша и него:
— Не ми се спи! Искам да играя!
Той се е изправил в креватчето си и това вече ужасно ядосва дядо му.

— Слушай какво! — казва той много строго. — Да знаеш, че ще се скараме с тебе!

Но и Оги се нацупва:

— Иди си в кабинета да работиш! — казва той през сълзи.

— Какво? — казва дядо му.

И Оги отговаря:

— Иди си в кабинета да работиш! — и брадичката му потреперва.

Колко е тихо в тъмната стая! Чува се как колелата на трамвая свирят на завоя. Сега малкият Оги се чувства виновен.

— Спиш ли, дядо? — пита тихо той.

— Не — казва дядото в тъмното.

— А какво правиш?

— Мисля си.

— За какво си мислиш?

— За едно голямо животно — казва дядото.

Това е много любопитно за Оги. Той забравя за вината си.

— Какво животно?

— Такова — казва дядо му. — Което яде хартия.

— И Рекси яде — казва Оги. — Ти Рекси знаеш ли го?

— Как да не го знам!

— Аз му дадох един билет да яде и той го надупчи като машинката в трамвая.

— Хе-хе! — засмива се дядото. — Хайде сега...

— А твоето животно какво е? Отде взема хартия да яде?

— От едно чекмедже.

— Какво чекмедже?

— Такова. Пред корема му.

— Кенгуру е значи! — отгатва Оги.

— Позна — съгласява се дядо му.

— Разправи ми за него!

— Не е за разправяне тя!

— Тогава аз ще я разправя! — казва Оги. Какво си мисли дядо му, че той не може да съчинява приказки!? И ето го, започва: — Имало едно време едно кенгуру и то си имало едно кенгурче и си играело с него...

— Там е работата — казва дядото, — че не си играело. Кенгурчето все подскачало около него и го молело: „Хайде да си поиграем бе, дядо! Хайде вземи ме в торбата си бе, дядо!“ Но старото кенгуру си държало в торбата един милион книги и му отговаряло:

*„Не може. В торбата
държа си творбата!“*

— Какво е „творба“ бе, дядо? — намесва се Оги.

— Тези книги, нали ти казах — обяснява дядо му. — Кенгурчето и то не знаело какво значи „творба“ и старото кенгуру му обяснило, че това е:

*„Единствен плод, единствен плод
на съдържателен живот!“*

„Ама и аз съм съдържателно! — примолило се кенгурчето. — Пусни ме да се гушна при него!“

Но старото кенгуру му отговорило:

*„В торбата ми няма
място за двама!
Бягай веднага,
недей ми дотяга,
че съм на косъм
да се ядосам!“*

„Искам да си играем! — казал кенгурчето. — Хайде бе, дядо! Хайде бе, дядо!“

„Ама ти ще ме оставиш ли, или ще ти плесна един!“ — казало старото кенгуру и вдигнало лапа.

Тогава малкото кенгурче се разплакало:

„У-у-у!“ — И го напуснало. Заминало си...

— А старото кенгуру защо не искало мъничко да си поиграе с него? — пита Оги. Вече никак не му се спи.

— Ами хайде де, виж му австралийския акъл! — казва дядото. — То разбрало, че е сгрешило, но било вече късно. Почнало да си търси внучето и да плаче:

*„Ах, какво направих,
как го изоставих!
То се е загубило,
то се е погубило!
Както голо рипа,
ще го спина грива!“*

И както плачело, се досетило, че не само на внучето му, но и на самото него щяло да му бъде студено. Защото тази торба за какво, мислиш, му била дадена — да топли внучето си, но и внучето да топли него!

„Ах, ако го загубя, какво ще правя?“ — вайкало се старото кенгуру. Но при тези думи се досетило, че внучето му и досега, като растяло, ставало всеки ден друго и значи то, старото кенгуру, всички дни, през които не било с малкото, го било загубвало! (Не го ли разбираш това? Нищо. Ще го разбереш, като пораснеш.)

„Глупаво торбесто млекопитаещо! — казало си старото кенгуру. — Бягай да го търсиш!“

А за да стигне до Австралия, където било отишло внучето му, трябвало да мине морето и то скочило в него и заплувало. Но морето било много голямо и старото кенгуру започнало да губи сили и замалко щяло да се удави, защото книгите в торбата му натежали.

— Намокрили се — допълва Оги.

— Да — съгласява се дядо му. — И то почнало да ги изхвърля една след друга, една след друга и най-после стигнало до брега на

Австралия. И понеже било много уморено, легнало на пясъка и заспало.

— Ама ще си намери ли внучето? — пита Оги.

— Разбира се — казва дядо му. — Само че първо трябва да си почине. Хайде спи, кенгуру! Спинкай и ти, Огинце!

*Време е да спиш,
на, за пример виж
даже кенгуруто,
дето е прочуто
с дългия си скок,
спинка съсн дълбок;
а пък ти не спиш,
мой чудесни Миш,
мое малко внуче,
мое кенгуруче,
мое кукумяче,
мое „но обаче“...*

Чувайте: приспивката на дядото става все по-тиха, по-бавна, по-сънна. Играчките в картонената кутия са заспали, а Сьнчо от тъмния ъгъл е изпълнил цялата стая и шепне вече в двете ушенца на Огито, в дясното и в лявото:

*... колкото пъти,
колкото пъти
съм ти идвал на гости, а ти спиш във леглото...*

— Аз не спя! — казва Оги на Сьнчо.

Сьнчо е много учуден и престава да шепне:

— Не спиш ли? Че кой хърка?

— Дядо.

— А ти защо не спиш?

— Защото не довършихме приказките — прошепва Оги. — И червея го глътнаха, и котките останаха за утре, и кенгурчето не се намери!

— Това ли било? Те, възрастните, какво ли разбират от приказки! — казва Сьнчо. — Сега ще ги довършим с тебе. Само трябва да държиш здраво копчето си. И значи, така: на другата сутрин старото кенгуру се събудило, намерило милото си кенгурче и двамата се прегърнали, за да не се разделят вече никога. Котките също избягали от клетката, защото пазачът им бил забравил да я заключи. А пък червеят — него рибката го била лапнала, само че малко напротив, и той изскочил жив и здрав от устата ѝ и се развикал:

*„Скачайте! Ура! Ура!
Всички да играят!
Приказката е добра,
щом добър е краят!“*

Само че, драги Оги, знаеш ли какво, аз отдавна искам да те попитам нещо. Кажи ми, на тебе клепките ти отдолу нагоре ли са, или

от горе на долу, защото ако са от горе на долу, значи, че са може би отдолу надолу, а пък ако са отдолу надолу...

Думите на Сънчо стават все по-неясни. Вече не се разбира какво говори. В стаята е тихо. И какво става? Бялата възглавница се помръдва, издига се във въздуха и леко излита през стъклото на прозореца, носейки със себе си малкия Оги — той е заровил бузка в нея и стиска в ръчица копчето на пижамката си.

Сладък сън, Оги!

*Вече Огито спи. Всичко значи е в ред.
Но тез ноти какви са, позна ли?
Туй е третата приказка. Със златен тромпет
тя изпраща ти нощни сигнали.*

*А това е лъжата,
виж каква е космата
и как нещо ти вика
и се плези от плика!
(Но макар да се плези
и да скача така,
знай: и тя е от тези
с много къси крака.)*

МЕКО КАЗАНО

Макар да беше нощ, малката уличка край градския парк, на която живееха Светльови, беше цялата жълта и червена, защото цветовете на есента се виждаха и в тъмното — нещо невероятно и на което още не може да бъде дадено обяснение. Толкоз беше хубаво, че можеше да се напише за него така:

*Ах, колко е хубаво! Листата са всички
сякаш от блокче за водни боички:
виж, ясенът който цял в пламък червен е,
се моли на бука: — Дай жълто на мене! —
а жълтият бук му отвърща: — Съгласен,
но дай ми ти първо червенко от ясен! —
И толкоз са пъстри и шарени всички,
че няма в боичките толкоз панички,
какви ти панички! — езикът ни даже
не може със думи докрай да изкаже
колко е хубаво!...*

Но Светльо се мъчеше да заспи в своята стаичка и едва ли виждаше всичко това. Беше си взел в креватчето шестте индианеца от пластмаса и един му се беше отпечатал на бузата.

Прозорецът беше само притворен и едно голямо Куче го бутна и влезе с мек скок в стаята. Седна на ръба на креватчето и засвири с тропета си някаква тъжна музика.

И странно беше, че Светльо отвори очи не когато то засвири, а когато замлъкна последният му звук.

— Тихо! — предупреди го Кучето с лапа пред уста.

— Защо? — запита Светльо, като отметна одеялото и се изправи в креватчето си.

— Защото съм дошло да те спася — каза Кучето. — Ти чувал ли си за санбернарските кучета?

— Не — каза Светльо. — Какви са?

— Огромни и къдрави, бели на черни петна. Обичат да си играят с децата. И носят коняк на шията си, за да спасяват хората.

— Как ги спасяват?

— Не знам точно как — призна си Кучето. — Сигурно някой, като му се пие много коняк, а няма пари, или пък гастрономът е затворен, те го спасяват.

— А! — каза Светльо. — Ама ти не си огромно и къдраво.

То наистина беше на вид съвсем обикновено улично куче с клепнали уши. Само дето свиреше на тромпет и наистина носеше бутилка коняк на шията си.

— Е, та какво, като не съм?

— Значи, не си... как го каза?

— Санбернарско. Съм! — каза Кучето. — И ако е въпросът за породата, аз имам не само една, а не мога да ти кажа колко!

— Хе! — засмя се Светльо.

— Да, това е шега, разбира се — каза Кучето. — Но работата е другаде и за да ти я изясня, ще ти изпея една песен.

— Ще събудиш всички! — каза Светльо.

— Няма — каза Кучето. — Този наш разговор никой не може да го чуе.

— А защо тогава ми каза тихо?

— Понякога си противореча — каза Кучето. — Ти ще слушаш ли, или няма да слушаш?

И запя с басов глас:

*— Всички гледат породата,
търсят расови белези,
а пък има в природата
удивителни мелези.*

*Тъй че, както при хората, приятелче мое,
и при нас е по-важно сърцето какво е!*

— А какво е твоето сърце? — запита Светльо.
— Санбернарско — каза Кучето. И прибави: — Иначе щях ли да съм тук?
— А защо си дошло? — запита Светльо.
— Във връзка с писмото — каза Кучето. — Получил си писмо от баба си с три лева в него. И понеже ти трябва още, за да си купиш пистолет пръскалка, се готвиш да ѝ напишеш, че не си ги получил.
— Не е вярно! — каза Светльо.
— Кое не е вярно? — намръщи се Кучето.
— Не за пистолет, а за индианци! — каза Светльо.
— А, така — да! — каза Кучето. — Помислих, че отричаш изобщо. А нали си имаш индианци?
— Ама само шест! — каза Светльо.
— Ясно — каза Кучето. — И за да си купиш още, възнамеряваш да ѝ напишеш: „Мила бабо, трите лева не ги получих“.
— Да — призна си Светльо.
— Само че, меко казано, не си прекалено умен — каза строго Кучето. — И знаеш ли защо?
— Защо? — попита Светльо.
— Защото баба ти, като прочете писмото, ще си помисли: „Щом не е получил писмото ми с парите, отде знае, че са били точно три лева?“ Ще разбере, че си я излъгал, и ще си каже: „Аз толкоз го обичам Светлето, а той...“ И ще си свали очилата... Тя има очила, нали?
— Има — каза Светльо, като преглътна.
— Видиш ли, че всичко зная? — каза Кучето. — Ще си свали очилата, ще ги потърка... Ей, ей! Какви са тези капки по бузката ти, сякаш са те пръскали с пистолетче?... Хайде, хайде, успокой се!
Но Светльо беше заровил глава във възглавницата и хълцаше:
— Остави ме!
— Е, как ще те оставя? — каза Кучето. Беше толкоз объркано, че си забрави породата. — Где се е чувало сенготарско куче...
— Друго беше! — каза, подсмърчайки, Светльо.
— Санбернарско исках да кажа — поправи се Кучето. — Где се е чувало изобщо куче спасител да оставя човек в беда, колкото и той да е загубен.
— Ти си загубен! — изплака Светльо.

— Загубен в преспите, исках да кажа — изясни се Кучето. — И няма да обиждаш, защото ще престана да те утешавам.

— Аз не искам да ме утешаваш! — проплака Светльо.

— Ти не искаш, ама аз искам! — каза Кучето.

— Защо?

— Защото си ми симпатичен, затова — каза Кучето. — Хайде, нали не си го написал още! Я си представи, че си го написал и изпратил! А? Какво ужасно нещо щеше да бъде! Щом сега така плачеш, как ли щеше да плачеш тогава?

При тези думи Светльо ревна двойно по-силно.

— Слушай, ей! — скочи уплашено Кучето. — Ти да не си го написал?

— Да-а-а! — реवेशе Светльо.

— И да не си го пуснал случайно?

— Да-а-а-а-а! — зарева още по-силно Светльо. — Пусна-а-ах го!

— Леле! — каза с лапа на бузата Кучето.

И двамата запяха, като не се чуваха един друг, което — нека запомним това — ще се окаже важно по-нататък:

*— За индианци трима
направих аз така, че,
о, баба ми да има
заради мен да плаче!
Нещастие! Нещастие! — пееше Светльо.*

*— За трима мохикани
от евтина пластмаса?
На детските романи
последници това са!
Нещастие! Нещастие! — пееше Кучето.*

Но като свършиха пеенето. Кучето отпи от бутилката си, доби смелост и каза:

— Няма страшно! Тръгвай с мене! Ще го измъкнем от кутията! В
коя кутия го пусна?

— При градинката. До ъгъла, дето...

— Ти на мене ъглите няма да ми ги обясняваш — прекъсна го
Кучето. — Хайде!

Докато говореха, Светльо, бос и по пижамка, се беше вече качил на гърба му (това разбираше то под „Тръгвай с мене!“), стените на стаята бяха изчезнали и двамата се понесоха в тръс под жълто-червените листа на дърветата. Бяха уверени, че ще успеят, и весело запяха:

*— По суша, въздух и море
не може нищо да ни спре,
преследваме
защото
на Светльоето
писмото!*

Но по едно време Кучето се спря.

— Какво има? — попита го Светльо.

— Сърцето ме заболя — каза Кучето.

— От тичането ли? — попита Светльо.

— Не — каза Кучето, като го смъкна от гърба си. — Заболя ме, като си спомних за един алпинист, който се беше загубил преди много зими. Камбаната бие: дин-дон, дин-дон! Аз изскачам навън в пълна готовност! Явно някой е заплашен от бялата смърт! Добре, ама през нощта навалял сняг и следите никакви ги няма! Прибягвам до обонянието си, но моето обоняние, за сведение, пробива метър и трийсет снежна покривка! Подушвам аз, значи, отде е минал и тръгвам. Вървя, вървя, вървя. Ама бързам, защото всяка секунда е важна, разбираш! А насреща ми духа, бие в очите! „Донерветер!“ — викам си...

— Какъв вятър? — попита Светльо. Двата бяха седнали.

— Един, който духа в Немска Швейцария — обясни Кучето. И продължи: — Вървя, вървя. Стигнах до едно място, дето беше паднала лавина. „Брей — рекох си — ако е отдолу, спукана му е работата!“ Ровя, ровя, гледам: нещо се подава! Продължавам да ровя, защото, разбираш, всяка секунда е важна!...

Кучето се обърна с гръб към Светльо и пак отпи от бутилката.

— И какво стана? Спаси ли го? — попита нетърпеливо Светльо.

— Не. Излезе някакъв клон. Значи — не беше под лавината. Тръгнах аз пак по гребена, дето свързва Гросглокнерфюрстенспице с Обервайсенгрубенмюнценхох...

— А какво значи?

— Планини. И по гребена, по гребена, стигнах до една пропаст. Ами ако е паднал в нея? Гледам нещо се чернее на хиляда метра подолу. Ако е той, трябва да му се окаже бърза помощ. Всяка секунда е важна! Викам си „Бер фурхт — мих нихт!“ и...

— Какво значи?

— „Мечка страх — мене не!“ Вързах се и...

— Ама нали?...

— ... Съм куче, ще кажеш? Но тренирано! Спускам се надолу, с риск всеки миг да полетя в бездната. Най-сетне слязох долу, приближавам се до черното, дето се виждаше отгоре...

То прекъсна разказа си, за да отпи от бутилката.

— И какво? Той ли беше? — попита Светльо.

— Не. Друг клон.

— И накрая намери ли го?

— Не.

— Умрял, значи?

— Не, напуснал хотела, без да се обади в регистрацията. После се разбра.

— Ама защо тогава те заболя сърцето? — запитва Светльо.

Кучето го погледна учудено.

— Как защо? Хубав въпрос! Защото си спомних колко път бях блъскал напразно и колко безсъвестни хора има!

Но Светльо не остана доволен от разказа.

— Само дето загубихме толкова време! — каза той. — А писмото?

— Писмото ще го стигнем. Лесна работа! — каза Кучето.

То качи пак на гърба си Светльо и двамата се понесоха отново към пощенската кутия. Ето ги, пристигнаха. Кутията беше окачена на някакво дърво. Кучето се изправи на задни лапи и бръкна в нея.

— Тази моя лапа — говореше то — е измъквала толкоз неща, че ти просто не можеш да си представиш колко! Веднъж измъкнах една огромна пържола!... Аха! Ето! Напипах го!...

То си кривеше лакътя (ако може да се каже така за куче), вдигаше се на пръсти и най-сетне каза:

— Нещо май...

— Не можеш ли да го измъкнеш? — попита разтревожен Светльо.

— Не мога „да я“! — каза Кучето.

— Как „да я“? — не разбра Светльо.

— Лапата — обясни Кучето — Не мога да я измъкна. И трябваше Светльо да го прихване през корема и да го вдигне нагоре, за да помогне на кучето спасител да освободи лапата си от прореза. Но напразно, наложи се да смъкнат кутията.

— Не може! — каза Кучето, като седна до нея. — Не било толкоз лесно. Има някои невъзвратими неща, знаеш!

— Какви „невъзвратими“? — запита Светльо, като също седна.

— Такива. Направиш ги, а после не можеш да ги върнеш. А понякога ти остава и лапата вътре...

Есенните листа шумяха над тях и Кучето запя:

*— Има неща, мой приятелю млад,
които не могат да се върнат назад.
Например има
счупени вази,
петна по килима,
лъжи като тази...*

То разклати пощенската кутия и тъжно зави:

— Ау-у-у!

И продължи:

*— ... Затуй моят голям санбернарски съвет е:
дечица, щом почвате нова игра,
за минутка се спрете и за миг проверете
дали тя е наистина чак толкоз добра,
и отложете я, ако сте
с чувство, че може би пакост е!*

Това последното беше нещо като припев и Кучето започна
отново:

*— Защото пакости, приятелю млад,
извират отвсякъде в избор богат:
лъжи и лъжички,
малки измени,
които ний всички
вършим, засмени.
Ау-у-у!
Затуй моят голям санбернарски съвет е...*

То щеше да продължи, но Светльо го прекъсна.

— Какви „малки измени“? — запита той.

— Отде да знам? — каза Кучето. — Понякога ги говоря едни
такива! И какво ще правим сега?

— Ще чакаме до сутринта да отворят кутията! — каза решително
Светльо. — И ще си го взема.

— Ами да! — каза Кучето.

И двамата зачакаха.

Отнейде се обади вятърът и листата зашумяха.

— Студе-дено ли ти е? — запита Светльо.

— Да-да... — каза Кучето.

— И на мене — призна си Светльо.

Но Кучето продължи.

— ... да-даже никак!

— И на мене-не-не! — каза тогава Светльо.

Но Кучето все пак го загърна със своята канадка.

В този миг обаче над главите им се раздаде силно тракане — тр-р-р — и по ствола на близкото дърво се спусна голям Кълвач.

— Да имате едно аналгинче? — каза той.

— То се знае, че имаме — каза Кучето и му подаде хапче.

Кълвачът го глътна без вода.

— Ужасни главоболия! — оплака се той. — Да си блъскаш главата денем и нощем! И съм станал един разсеян!... Кой сте вие?

— Санбернарско куче и едно момченце — каза Кучето. — А ти кой си?

— Професор Кълви — отговори Кълвачът. — И какво правите тук посред нощ?... Ужасно главоболие!

— Чакаме помощ — каза с надежда Кучето. — Можеш ли да пробиеш тази кутия?

— Кой тия? — каза Кълвачът. — Недочувам!

— Кутия! — извика му Кучето. — Пощенската! Да я отвориш!

— Непрекъснато мозъчно сътресение! — каза Кълвачът, сякаш не беше чул отговора му. — А няма как, трябва да се поддържа природното равновесие. И защо чакате?

— За да си вземем едно писмо обратно! — извика Кучето.

— От брат му? — каза Кълвачът. — Е, защо го търсите в кутията? Писмата се носят по къщите.

— Обратно, не от брат му! — извика Кучето. — Негово писмо до баба му! Искаме да си го вземем!

— „От брат му“, „до баба му“! — ядоса се Кълвачът. — Кълва се, тоест кълна се във всички корояди и какавиди, нищо не разбирам! И защо казваш „искаме“? Двама ли сте писали писмото, или само той?

— Той, но... — каза Кучето. — Понеже аз...

— А защо иска да си го вземе? — прекъсна го Кълвачът.

— Защото има нещо сбъркано в него — каза Кучето.

— В него ли? — попита Кълвачът, като посочи Светльо. — Е, да. То си личи.

— Не, в писмото! — поправи го Кучето.

— Поне да ми даваха малко отпусък. Непрекъснато сътресение! — каза Кълвачът. — И какво сбъркано?

— Едно нещо.

— Какво нещо?

Светльо и Кучето се спогледаха.

— Такъв си е той! — каза тихо Кучето. — Работата му е да дълбае. — И извика силно в ухото на Кълвача: — Една грешка! Правописна!

Но стана още по-лошо.

— Защо крещиш бе! Защо крещиш! — развика се Кълвачът. — Писнало му! Какви са тези думи? Питаш ги човешки, а те... Сбогом тогава!

Той започна да се катери по дървото, но изведнъж се спря и се вгледа в Светльо:

— Чакай! Ти нямаш ли една фланелка с каубоец отпред?

— Имам — каза Светльо.

— Ами защо не каза! — каза Кълвачът. — Още малко да се скараме! Извинявай за острите думи. Значи, не съм се излъгал. Сега, като те видях отгоре, те познах. Значи, ти си онова момченце, дете, когато децата ме замерваха с камъни, каза: „Недейте, той е полезен!“ Благодаря ти! Благодаря ти! — Той беше вече слязъл на земята, стискаше ръката на Светльо и продължаваше да повтаря: — Защо не ми го каза веднага?

Светльо вдигна рамене:

— Ами така...

— От скромност — помогна му Кучето.

— Още по-добре — каза Кълвачът. — Как се казваш, малки защитнико на природата?

— Светльо.

— Ами да! Светльо! Хубаво име! Такава щастлива случайност! С какво мога да ти помогна, Светльо?

— Ако можеш да отвориш тази кутия — каза Светльо.

— Като едно нищо и за нула време! — каза Кълвачът. — Доброто дело винаги се възнаграждава, както е известно от приказките. Ти го знаеш нали?

— Да — каза Светльо.

И Кълвачът запя, като подскачаше и разперваше от време на време крила, тъй че под тях пламваше червеният му пуловер:

— Ах, колко е радостно,
ах, колко е радостно,
когато доброто лика ти краси,
когато вежлив си
и тъй услужлив си,
че всички в квартала ти викат „Мерси!“,
и любимец си — да, да! —
на околната среда!

Престана да подскача и каза:

— А сега на работа!

И заудря с клюна си пощенската кутия, която още не пускаше лапата на Кучето.

Т-р-р-р! Искри засвяткаха, пушек се вдигна, а Кълвачът говореше:

— Какво е това за мене!... Когато човек цял живот е вършил полезна работа... и е майстор в професията си... Но кой цени, кой оценява?... Все казват „кълвачи“, „зубрачи“...

Той продължаваше да говори дори когато беше вече завършил работата си, но Светльо и Кучето не го слушаха — Кучето си тръскаше изтръпналата лапа, а Светльо надничаше в кутията.

Но кутията беше празна!

— Няма го! — каза Светльо.

— Ау! — тъжно излая Кучето.

— Какво няма? Какво ау? — попита Кълвачът.

На Светльо не му се говореше и очите му отново се бяха напълнили със сълзи.

— Писмото — каза Кучето.

Но Кълвачът пак дочу накриво:

— Кой е смотан? На кого викате смотан? Алкохолик! Я ми дъхни!

— Писмото! Моето писмо! — извика му Светльо. — Няма го!

— Какво твое писмо? — каза Кълвачът, но този път бързо се сети: — А, да, до баба ти! Ами да, няма да го има, разбира се, ти кога си го пунал? Преди вечеря, нали?

— Да — каза Светльо.

— А те ги събират по-късно — каза Кълвачът тъжно. — Тези главоболия! Много съм разсеян и не ми дойде наум да ти го кажа. Ето, то си пише!

И наистина на кутията пишеше:

„Последно събиране на писмата — 24 ч.“

— А сега е 25 и четвърт. Колко жалко! — каза Кълвачът. Той седна до двамата. — Много съм нещастен, Светльо, че не можах да ти помогна!

Тримата — Кучето, Кълвачът и Светльо по пижамка седяха печални и есенните листа шумяха над тях.

— А ти защо каза, че го напипваш? — каза плачливо Светльо.

— Така ми се стори — оправда се Кучето. И след известно време прибави: — Все пак сме напреднали.

— Как напреднали? — каза Светльо.

— Вече знаем, че писмото не е в кутията — каза Кучето.

— А къде е?

— В пощата, къде! — каза Кучето, като отпи отново от коняка. — Тръгваме!

Тримата скочиха на крака, но Кълвачът си погледна часовника.

— Пощата затваря след десет минути. Няма да успеем!

Тримата пак седнаха печални...

Но изведнъж се чу рев на спортна кола и отнякъде влетя една Костенурка. Движеше се с пълна скорост и като видя тримата, започна да се върти около тях:

— Писта! Писта! Кой сте вие?

Кучето трябваше да надвиква мотора:

— Ние сме Нюфаундлендското куче...

— Санбернарското бе! — подсказа му Кълвачът.

И Кучето се поправи:

— ... Санбернарското куче, професор Кълви и едно момченце. А ти кой си?

— Коки № 1! — извика Костенурката. — Но не мога! Писта! Писта! Бр-р-р!

— Какво не можеш?

— Не мога да давам интервюта! — викаше Костенурката състезател. — Не обичам славата и нямам време! Трябва да тренирам! Тоя път вече...

— Не се съмняваме, Коки! — извика Кълвачът. — Но ще можеш ли да ни...

Но Костенурката състезател го прекъсна:

— Да ви покажа чудеса? Ще мога, разбира се! Не обичам да се хваля, но сега съм в отлична форма!

И запя:

— *Първи от формулата?*
Първи от серията?
Чувствам се сраснал
със каросерията?
Бр-р-р!

— С тебе сме, Коки! — надвика бръмченето му Кучето. — Искахме само да те попитаме ще можеш ли да...

Но и то не успя да се доизкаже.

— Как няма да мога! — викаше Коки № 1. — Брррр! Нали ви казах! Аз съм най-бързата костенурка на света. С упорство и тренинг всичко се постига! Писта! Писта!

Но изведнъж се вгледа в Светльо, забави кръговете си и спря.

— Чакай, ти как се казваш?

— Светльо! — каза Светльо.

— Как, как?

— Светльо! — помогна му Кучето. — „С“ като Самолет, „В“ като Вертолет, „Е“ като Ероплан...

— Чакай! — спомни си Коки. — Не беше ли ти тоя Светльо, дето ми оказа помощ, когато веднъж изскочих от пистата и се обърнах с шасито нагоре? Ти беше, нали? Не ме мамят острите ми състезателски очи, нали?

— Не те мамят, разбира се — каза професор Кълви.

И Светльо потвърди:

— *Да!*

Костенурката състезател беше въвн от себе си от радост:

— Колко се радвам! Колко се радвам! Каква рядка и щастлива случайност! Ела в моите състезателски обятия! Ти си добро момче, а добрите дела винаги се възнаграждат! За три минути и десет секунди сте на пощата. Нали за там бързате?

— Ти отде знаеш? — учуди се Светльо.

Но Костенурката състезател не му отговори. Тя вече пееше познатата песничка:

*— Ах, колко е радостно,
ах, колко е радостно,
когато доброто лика ти краси!...*

И когато свърши да пее, извика:

— Хайде качвайте се! И дръжте се здраво!

Тримата скочиха върху корубата ѝ. Тя нададе мощен рев и полетя към пощата. Беше неописуемо весело. Ура! Щяха да стигнат навреме!

Но изведнъж моторът на Костенурката изпука, тя намали скоростта си и спря.

— Какво стана? — каза Светльо.

— Нещо компресията... — каза смутено Коки №1.

— Как „добре си е тя“, като не върви? — каза професор Кълви. Пак беше дочул криво.

— Да опитаме с манивелата! — предложи Кучето.

Опитаха, но Коки не мръдна.

— Трябва да е в палеца на показалеца на динамото! — каза той, като се мъчеше да си поправи повредата.

— А според мен се е запушила дясната клапа на левия ти разпределител — каза професор Кълви. — Дай ляв мигач!... А сега десен!

Коки намигна първо с лявото, после с дясното око.

— Нищо им няма! — каза Кучето. — Хайде да бутаме!

— Задавена е, няма да запали! — каза Кълвачът.

— Да я бутаме до пощата, казвам! — каза Кучето.

— А, така да! — каза Кълвачът.

Но Светльо си помисли, че така щяха да се придвижват още по-бавно, и каза плачливо:

— Съвсем ще закъснеем!

— А, значи той да ти помага, а ти на него не? — смъмри го Кълвачът. — На това ли ви учат в училище? Хайде, хайде да бутаме!

Тримата се наредиха зад Костенурката.

— Освободи от скорост! Хайде! Пак ще стигнем!

И почнаха да бутат.

Костенурката бавно потегли и тримата запяха:

*— По суша, въздух и море
не може нищо да ни спре,
преследваме
защото
на Светлето
писмото!*

Но пееха съвсем задъхани и когато най-сетне стигнаха до пощата, бяха изпотени и капнали от умора. Само Костенурката изглеждаше бодра. И тя първа видя, че на вратата на пощата има табела:

„Затворено до утре сутринта“.

— Закъсняхме! — изплака Светльо. — А сега какво ще правим?

— Чувалят с писмата е вътре! — каза Кучето. — Все пак сме напреднали!

Беше сложило предни лапи на вратата и надничаше през стъклото.

Но другите трима седяха на стъпалото пред входа. Бяха съвсем умърлушени, по-тъжни дори от есенните листа, които падаха бавно над главите им. Кучето спасител отново отпи от коняка си.

И изведнъж...

— Какво е това? — учуди се Светльо.

Земята пред тях се бе раздвижила и ето някаква купчина пръст бързо израсна в лехата пред пощата. Отдолу се подаде една Къртица с

черни очила.

— Усецам някого! — каза тя — Кой сте вие?

Явно като всички къртици беше съвсем сляпа.

— Санбернарско куче, професор Кълви, Коки № 1 и едно момченце — каза Кълвачът. — А ти кой си?

— Аз съм Черния Къртис, царят на подземния свят! — каза Къртицата — А как се казва момченцето?

— Светльо! — побърза да каже Кучето.

— Светльоу? — каза Къртицата. Изглежда, искаше нещо да си спомни, защото повтори: — Светльоу?... — И запя:

*— Кой като Къртис е
гангстер велик,
но и Къртис покърти се —
о, трогателен миг! —
щом съгледа момчето
добро и мило,
от маркуча което
го бе спасило!*

— Той е много добро момченце! — потвърди Коки. — Само че е сбъркало нещо и трябва да вземем обратно писмото му от пощата.

— Чудим се как да влезем. Не можеш ли да ни помогнеш, а? — каза Кълвачът.

— Хе-хе! — каза Къртицата — Един от моите тайни ходове излиза точно в блиндираните мазета на пощата. Само че нещо в тази история много ми се вижда като в приказките. Първо трябва да се уверя. Нека Светльоу... Къде е той?

— Ето ме! — каза Светльо, като излезе напред.

Къртицата го опипа:

— Така! Кажы сега „Аз съм българче“!

Светльо застана мирно и издекламира „Аз съм българче“ почти без грешка.

— Не съм сбъркал! — каза радостно Къртицата. — Гласът е същият! Помня, Светльоу, как миналата година, когато лошите деца бяха натикали градинския маркуч в къртичината ми, някой спря крана.

Аз се криех точно отдолу и чух едно момченце да казва: „Хайде недейте! Ако вас някой ви удави така?...“

— Той е бил! Той е бил! — намеси се Кучето. — Той изобщо...

— Какво щастие, че пак те срещнах — продължи Къртицата, — сега мога да ти се отплатя, както заслужаваш! Ти беше, нали?

— Да! Да! — каза Светльо.

— Благодаря ти — каза Къртицата. — Не че беше страшно, никой досега не е успял да удави Черния Къртис, но ти имаш добро сърце на гангстер, а това е най-важното!

И тримата с Кълвача и Кучето се хванаха за ръце и затанцуваха, пеейки познатата песен за това:

*ах, колко е радостно,
ах, колко е радостно,
когато доброто лика ти краси...*

— Така — каза Къртис — А сега след мене! Писмото до баба му ни е в кърпа вързано!

И всички си закриха лицата с кърпи.

— Твоите дънки каква марка са? — каза Къртис.

— „Рила“ — каза Светльо.

— Пфу! „Рила“! — каза Къртис — Моите са „Райфъл“ и имат гьонче за пицака!

Светльо забрави за писмото и се разпали:

— Ама аз, като извикам индианците! Знаеш ли ги какви са? Като се метнат на мустангите! Така-так! Така-так! И като ви почнем със стрелите! Дз-з-з!

— Какви индианци? От пластмаса ли? — запита Костенурката.

Но Светльо не ѝ обърна внимание.

— Като ви почнем със стрелите!

— Стига разговори! — каза Къртис. — След мене!

И всички, най-отпред Къртис, след него Кълвачът, после Светльо и последни Костенурката и Кучето се скриха под земята.

А под земята беше тъмно и страшно. Четиримата се блъскаха и спъваха в корените, които стърчаха от стените на прохода. Влага и студ ги облъхнаха. В тъмнината се чуваха гласовете им:

— Страх ли ви е?
— Не.
— Ама никак?
— Никак.
— Все пак някой ако го е страх, може да пее.
— Ой!
— Какво става?
— Кой ме убодде?
— Аз съм, професорът!
— А пък аз помислих...
— Светльо, къде си?
— Тука!
— Къде тука?
— Ето ме!
— Да се преброим!
— Първи!
— Втори!
— Трети!
— Четвърти!
— Къде е Къртис?
— Къртис, къде си?
— Ето ме!
— Защо не се обаждаш? Изплаши ни!
— Тук съм, само че...
— Какво има?
— Тук трябваше да бъде наляво, а пък е надясно.
— Ами сега?
— Да се разделим и всеки...
— Няма да се разделяме! Няма да се разделяме!
— Светльо!
— Ето ме!
— Защо трепериш?
— Студено ми е!
— Ау!
— Какво има?
— Червей!
— Спокойно, не е червей!

- А какво е?
- Гол охлюв.
- Ау!!!

В тъмното не се разбира кой запя първи, но всички подхванаха с треперещи гласове:

— *По суша, въздух и море...*

- А под земята, а под земята? — обади се уплашен Коки №1.
- И Кучето промени продължението на песента:

— *... и под земята сме добре...*

За щастие скоро в дъното на прохода нещо започна да просветва и четиримата изскочиха в приемната стая на пощата.

Жълто-червените цветове на есента проникваха през стъклата и осветяваха натрупаните колети, телефоните, голямата теглилка, стенния часовник, който показваше 26 часа, чувала с писмата.

— Запалете! — заповяда Къртицата — Нищо не се вижда.

— Ти нали и така не виждаш, Къртис? — пошепна му Кълвачът.

— За вас говоря! — каза Къртицата — Вие не виждате.

Запалиха лампата и изсипаха чувала с писмата. Получи се толкова голям куп, че не можеше да се разбере как той се беше побрал в чувала.

Кучето започна да чете гласно адресите на писмата:

— Петър Костов, Веселина Станишева, Мария Катранджиева, семейство Григорови, ДИП „Метал“, Антоанета Ценева...

— Как се казва баба му? — запита Къртис.

Кучето вдигна рамене.

— Как се казва баба ти? — попита то Светльо.

— А ти как търсиш, като не знаеш? — учуди се Светльо.

— С обоняние — обясни бързо Кучето, без да вдига поглед от писмата. — Знаеш какво обоняние имаме ние, баскервилските кучета!

— после се досети — Всъщност защо ли ги преглеждам, като мога и така!

То разрови купа, подуши го от всички страни и заключи:

— Няма го!

— Сигурно ли си? — запитаха го.

— Моля ви се! — каза то обидено — Ние може да сме... но...

Устните на Светльо пак почнаха да се кривят за плач:

— Ами сега?

Четиримата бяха седнали върху колетите сред разхвърляните писма. Много тъжни.

— Слушай, шефе, ти да не си го пратил самолетно? — запита Черния Къртис.

И Светльо призна:

— Да.

— Много си бързал — каза Къртицата. — Но аз те разбирам. Искал си да зарадваш самотната си баба, нали?

— Да — каза Светльо, като погледна към Кучето.

Но Кучето тъкмо надигаше пак своята бутилка и навярно не беше го чуло.

— Аз Светлето си го обичам! — каза то, като си бършеше муцуната с лапа.

— Обичаш го, но има някои неща — каза Къртицата, — които и един Къртис не може да поправи. „Счупени вази, петна по килима“, както гласи песента. Искаше ми се да ти помогна, но...

— Да, искахме да ти помогнем — каза и Коки.

— Той сам вижда — каза Кълвачът — Няма защо да го убеждаваме.

Четиримата седяха тъжни върху колетите сред писмата.

— Все пак напреднахме още малко — каза Кучето — Знаем вече, че писмото е изпратено с въздушна поща.

Но другите останаха мълчаливи. Есенните листа, жълти и червени, шумяха зад стъклата.

— Никак даже не сме напреднали! — каза Светльо нацупено — Уж ми помагахте!

— Сега вече обиждаш! — каза Кълвачът — Отиваме си!

Той наистина стана и се обърна да си върви.

И Светльо видя написана на гърба му една голяма буква „К“.

— Какво е това? — запита той.

— Кое? — спря се Кълвачът.

— Това на гърба ти!

— А, това ли? — каза Кълвачът — „К“ като Кълвач.

Това беше малко подозрително. Светльо хвана Костенурката, обърна я с гръб към себе си и видя, че и тя има „К“ на корубата.

— А това? — запита той.

— Нищо — каза Костенурката — „К“ като Костенурка.

— А това?

— Ами „К“ като Къртица — каза Къртицата. Защото и тя имаше на гърба си същата буква.

— А това?

Кучето се дърпаше и викаше:

— Аз Светлото си го обичам! — Но Светльо завъртя и него и то също трябваше да си признае — „К“ като Куче.

Светльо беше смаян:

— Вие сте заедно! Вие сте се познавали! Подигравали сте се с мене! Нарочно сте ме бавили! Сега разбрах!

И наистина тримата — Кълвачът, Костенурката и Къртицата — сега го гледаха присмехулно.

— Той всичко разбира! — каза Костенурката — Само дето смята другите за малко бър-р-р-защи...

— И за малко разсеяни... — добави Кълвачът.

— И за малко слепи! — завърши Къртицата, като си свали очилата и се втренчи строго в него.

Само Кучето беше затворило очи и не участваше в подигравката.

— Ама вие сте някаква банда! — извика Светльо.

— Банда? Как смееш? — разгневи се Къртицата. — Ние сме четирите К-та! Комисия за Картотекиране Кой Какъв е!

— Той ни е председателят, макар че се е разнежил! — каза Кълвачът, като посочи с клюн Кучето.

— Разгледахме твоя случай и се оказа, че не само си излъгал баба си, но се опита и да скриеш лъжата си с други лъжи! — каза строго Къртицата — Бил ме спасявал! Не съм го виждала изобщо!

— А аз съм го виждала! Веднъж ме сложи в една щайга и ме остави така цял ден на слънце! — каза Костенурката.

— „Ти ли беше моят спасител?“, „Аз, аз!“ — каза подигравателно Кълвачът.

— За да му помагат като в приказките, човек трябва сам да е бил приказно добър — каза Костенурката. И проточи шия към Светльо — А ти приказно добър ли си?

Светльо мълчеше.

— Ами почти! — каза Къртицата — Спасява всичко живо!

— По-голям санбернарец е от него! — каза Кълвачът, като посочи с клюн Кучето.

Кучето само поклати тъжно глава.

И тримата — Костенурката, Къртицата и Кълвачът — затанцуваха около Светльо, като изменяха нарочно думите на познатата песен:

*— Ах, колко е гадостно,
ах, колко е гадостно,
когато позорът над тебе виси,
но толкоз лъжлив си
и толкоз фалшив си,
че пак се представяш за който не си,
а във същност си беда
за околната среда!*

Кучето седеше настрана и когато Светльо изхлипваше, преглъщаше и то. Неизвестно кога покривът на пощата беше изчезнал и жълто-червените листа трептяха над танцуващите.

— Хайде стига подигравки! — каза Кучето.

— Ти ни извика, пък... Напил се и... Все същият! — каза Костенурката.

Бяха престанали да танцуват.

— Стига толкова! Не разрешавам! — каза Кучето.

— А той защо лъже като разпран? — каза Къртицата.

— Той, че лъже, лъже — каза Кучето, — но и тези приказки: „Ще ти помогнем, защото си ни помагал...“ Приятелства и връзки! Аз Светлето си го обичам! И не мога да понасям детски сълзи!

То извади носна кърпа и изсумтя в нея. После се приближи към Светльо, който се беше дръпнал в един ъгъл и плачеше.

— Стига! — каза Кучето — Мъже сме! Баба ти няма да ти изпраща вече пари, голяма работа!

Но изведнъж стана нещо неочаквано...

— Аз не за това — изплака Светльо.

Кучето го погледна учудено:

— А за какво?

— За да не плаче! — каза Светльо, като се разхълца още по-силно. — Ти нали каза, че щяла да...

Кучето в миг изтрезня и се хвана за главата.

— Абе аз ти казах, ама ти защо не ми каза навреме?!

— Как да не съм? — хълцаше Светльо — Не ме ли чу, като го пеех?

— Не, защото и аз пеех! — каза Кучето — Ау! Какво направих! Много по-рано можех да го извикам!

— Кого? — запита през сълзи Светльо.

— Сега ще видиш! — каза Кучето.

И в същия миг като цирков акробат — але-хоп! — с двойно премятане неизвестно откъде върху теглилката за колети тупна един Мишок.

— Привет! — изцърка той — Кои сте вие?

Кучето започна пак:

— Ние сме Кучето, Кълвачът, Костенурката, Кърт...

Но другите го прекъснаха:

— Стига! Стига!

Мишокът обаче продължи:

— А кое е това момченце?... Ха, Светльо! О, мой спасителю!

— Остави го! Циркът свърши! — каза Къртицата.

— Няма цирк! — каза Мишокът. — Той е! Един от двамата ми спасители! О, щастие! О, радост! Светльо, не помниш ли, когато ме спаси?

Този път Светльо каза:

— Не съм те спасявал! И ти ми се смееш, знам!

— Прав е, стига му толкоз! — каза Кълвачът.

— Но аз наистина! — изцърка Мишокът. И пак се обърна към Светльо: — Не помниш ли когато се хванах у вас в капана?

Светльо не помнеше и Мишокът започна сълзливия си разказ:

— Преди година, останал от малък пълен сирак, аз не познавах живота и неговите опасности и нищо чудно в това, че скоро се полакомих по късчето сирене. Вратичката щракна и — о, ужас! Аз се видях изправен пред страшната алтернатива...

— Каква алтернатива? — попита Костенурката, която не знаеше какво значи тази дума за възрастни.

Но мишокът, развълнуван от спомена, разбра въпроса посвоему.

— Напълно вярно! — каза той — „Кофата или котката“ — нима това е алтернатива? Тъй или иначе, чакаше ме смърт!

И той запя тъжно:

*— Защо са всички мазни
наслади и съблазни
все свързани със разни
пружини безобразни?
Какъв ужасен шок
за бедния Мишок!
Ах, във живота
вечно тъй става:
тъжната нота
преобладава!*

И продължи своя разказ:

— Чакаше ме, значи, вярна смърт. А както е казал нашият поет „Животът единствен е за всеки от нас — умира Вселената с нашето Аз“. Но съдбата ми се усмихна. На Светльо му стана тъжно за мене, защото беше очаквал да види в капана голям и грозен плъх, пък аз — нека ми бъде позволено да кажа — бях прелестно мишле. И татко му на Светльо, забелязал неговото чувство към мене, каза на майка му, че съгласно приказките най-страшната смърт била да се остави осъденият сам в дивата гора. И макар майка му да беше на друго мнение, той и Светльо ме занесоха с капана в парка — беше есен, красива като тази — и ми отвориха вратичката, и когато изскочих на свобода, татко му каза: „Хайде сега, Светленце, да бързае, че да стигнем вкъщи преди него!...“ Така ли беше?

— Да! — каза Светльо. — Така беше! Помня!

И очите му блестяха искрено — този път не лъжеше.

— Но аз не се върнах тогава у вас — продължи Мишокът, — а се заселих тук наблизко. Аз съм всъщност от полските мишки, но напоследък, както се смесиха село и град, от време на време прескачам насам... И сега, Светльо, имам за тебе една радостна новина във връзка с писмото ти.

— Каквато и да е, той не я заслужава! — каза Къртицата.

— Заслужава я — каза Мишокът — Наистина се смили над мене.

— А над нас — не! — каза Кълвачът.

— И нашето право повече тежи от твоето! — каза Костенурката — Ето виж!

Мишокът, както казахме, беше застанал на едното блюдо на голямата теглилка за колети и когато Костенурката, Къртицата и Кълвачът скочиха едновременно в другото, той излетя нагоре — толкова по-тежки бяха тримата от него.

— Видя ли? — каза Къртицата — Баба му ще му даде една „радостна новина“!

Кучето само се усмихна. Защото какво стана тогава?

Стана това, че Мишокът пак извика като гимнастик.

— Але-хоп!

И от всички страни върху неговото блюдо скочиха, премятайки се, най-малко десет мишки и мишлета по спортни фланелки. Те се изкатериха в миг едно върху друго и образуваха пирамида. Сега тяхното блюдо натежа. Къртицата, Кълвачът и Костенурката бавно се издигнаха към клоните на дърветата и останаха там безпомощни, докато мишките не раздадоха своите въздушни целувки и не развалиха пирамидата, скачайки обратно — але-хоп — от блюдото на пода.

— Видяхте ли? — каза Мишокът. — Нашето право натежа, защото Светльо спаси не само мене, но и цялото ми бъдещо поколение. А ние, мишките, се размножаваме извънредно бързо. Особено пуснатите от капан.

На това нямаше какво да се възрази. И всички се съгласиха, че урокът, който Светльо беше получил, все пак трябва да завърши щастливо. Най-радостно беше, разбира се, Кучето.

— Отлично! — каза то — Казвай каквото имаш да му казваш!

— Имам да му кажа — каза тържествено Мишокът, — че няма нужда да гони писмото до баба си!

— Защо? — каза Светльо.

— Защото ние го унищожихме! — извика Мишокът — То имаше такова мазно петно на плика, че ние си рекохме: „Сигурно вътре има нещо за гризване!“ Нали така, деца?

— Да, татко, дядо и пралядо! — изпискаха в хор всички мишки и мишлета.

— Но когато го отворихме — продължи Мишокът, разбрахме, че петното е от мазната лъжа, която се съдържаше в него — толкоз малък, моля ви се, а да лъже като голям! — и направихме писмото на късчета, сдъвкахме го и го изядохме, за да спасим нашия спасител от срама!

— А ти знаеш ли, че е забранено да се отваря чужда кореспонденция? — каза строго Кучето.

Но зад него, наредени като говорещ хор, мишките и мишлетата тържествено издекламираха:

*— Радост велика в сърцата ни блика!
Писмото му ние изядохме с плика
веднага когато родът ни дочу,
че желае това санбернарското куче!*

И Кучето не можа нищо да отговори.

— Деца! Какво да ги правиш? — оправда се Мишокът — Така или иначе, сега ти, Светльо, можеш да спиш спокойно, вместо да сънуваш:

*страшни работи,
свързани с баба ти!*

— Ама това сън ли беше? — попита Светльо.

Всички се усмигнаха.

— И още е — каза Кучето.

Усмивката му беше една такава, особена.

— Тез кълвачи разбивачи, костенурчи номера... — каза то.

— Всичко сън било е, значи? — попита Светльо.

— Сън, фантазия, игра! — каза Кучето и прибави:

— Или в научна проза — внушение, хипноза!

— А писмото? — попита Светльо.

— Няма никакво писмо — каза Кучето — Ти само се готвеше да го напишеш и изпратиш. Аз ти казах: „Представи си, че си го изпратил!“ И ти си представи. Това е всичко.

— Ама защо ми каза? — каза Светльо.

— За да те спася, нали ти го заявих още в началото! Защото има постъпки, драги Светльо, които са невъзвратими. И при тях единственото спасение е да не бъдат правени! За теб само, понеже е насън, допуснахме едно изключение.

И то запя за втори път:

— Затуй моят голям санбернарски съвет е:
дечица, щом почвате нова игра,
за минутка се спрете и за миг проверете
дали тя е наистина чак толкоз добра
и отложете я, ако сте с чувство,
че може би пакост е!

После се обърна към Светльо:

— Хайде, бързай сега към къщи, че когато спи, човек най-лесно настива! Досънуване!

— Досънуване! — каза Светльо.

Пощата беше съвсем изчезнала и всички бавно започнаха да се изтеглят, като продължаваха да гледат към Светльо. Гласовете им ставаха все по-бледи и по-сънни:

— Досънуване, Светльо, б-р-р!

— Досънуване! И умната!

— Досънуване, шефе!

— Досънуване, цър-р-р!

— Досънуване, досънуване...

Но Кучето изведнъж се върна към Светльо:

— Ще те придружа. Забравих си тромпета у вас.

Взе Светльо на гърба си (това разбираше под „придружаване“) и го понесе в тръс към стаята му.

Ето го креватчето с отметнатото одеяло, ето ги пластмасовите индианци...

— Трябва да си измия крачетата — каза Светльо, макар че никак не му се искаше.

— Този път ще направим изключение — каза Кучето и внимателно го катурна от гърба си в креватчето.

— Ами сега ще имам само шест индианеца — каза сънно Светльо, вече заровил бузката си сред тях.

— Да — каза кучето, като го завиваше — но ти повтарям, че си прекомерно умен, меко казано.

— Защо? — каза съвсем сънно Светльо.

— Защото щом са само шест и пак надвиват враговете, значи са по-храбри! — каза Кучето.

И на това Светльо нищо не успя да отговори. Така си беше.

— И после — продължи Кучето, — ще те попитам още нещо:

*как точно зарад тях можеш
да я измислиш таз лъжа.*

Не си ли чувал, че индианците са прочути с това, че никога не лъжат! Просто не могат!

То погледна към Светльо и като видя, че той вече спи, прибави на себе си:

— ... И затова са цъфнали толкова!

А навън есенните дървета размесваха листата си и сега вече беше ясно, че цветовете им затуй се виждаха и нощем, защото Светльо ги гледаше през съня си. Но пак можеше да се каже в стихотворение:

Ах, колко е хубаво! Листата на всички

*сякаш от блокче за водни боички,
и ясенът, който цял в пламък червен е,
се моли на бука: — Дай жълто на мене! —
а жълтият бук му отвърща: — Съгласен,
но дай ми ти първо червенко от ясен! —
И те се размят и всичко това е
и пълно, и ярко, и Светльо не знае,
че тази картинка, макар и красива,
подобно на него, е малко лъжлива,
че тя, като детска картинка със фокус,
е весела външно, а всъщност — не толкоз,
защото...*

Кучето взе тромпета си, седна на ръба на Светльовото креватче и засвири сред есенните листа.

*Досънуване, Светльо! Тромпетният звук
стихва в сънната златна алея.
И четвъртата приказка почва оттук —
ето Росето влиза във нея.*

*Тук то уж разговаря
с пожарникаря.
А пък той е пак то!
Как така и защо?
Щом отговор трябва ти,
влез в лунната стая
и ще видиш там работи,
и по-чудни от тая!*

В ЛУННАТА СТАЯ

А сега чуйте какво се случи с едно момиченце, което... Но най-добре е да започнем разказа си в стихове. И така, представете си, че:

*над града се е стъмнило,
девет е вече.
А там, от прозореца,
едно малко човече,*

*Росица на име,
от трети клас само
(макар да изглежда
по ум по-голямо),*

*затворено в клетка
от сиви панели,
се вглежда към спирката
с надежда: не е ли*

*това майка му, долу,
до кварталната фурна —
защото тя днеска
била е дежурна —*

*но не, не е майка му,
непозната жена е...
и какво да прави,
то вече не знае,*

*и ето, наляга го
скука зловеща,*

*а понеже е девет,
полека отсреща,*

*на съседните блокове
между двата квадрата,
вижте, вече се готви
да изплава Луната!*

Но малко преди тя да изплава, у Росини звънна телефонът. Росето скочи от стола, на който беше стъпнало, за да гледа от прозореца, и изтича, вдигна слушалката и заговори. Ето какво говореше тя, а вие познайте с кого е говорела:

— Ало... Да, ама кога „скоро“?... Цял половин час?... Няма. Ще те почакам!... Тука ще ги допишеш!... Е, ти що не им кажеш: „Обещала съм на дъщеря си“?... Да, да, хайде-хайде!... Изсвирих ги петнайсет пъти... Кога съм те лъгала?... Е, не петнайсет, ама десет!... Ама пръстите ме болят!... И Манчеви ще чукат с четката!... Добре, още пет пъти, но да знаеш, че ако след половин час не се върнеш, утре няма да ти говоря целия ден! Ще навия будилника, за да видя кога ще дойдеш!... Добре.

С това телефонният разговор завърши. Росето сложи слушалката, наистина нави будилника и седна пред пианото. Много беше смешно, защото беше препасало каубойски колан с два пищова, а кой е виждал пианист с пищови! И колко не му се свиреше! Но нямаше какво да се прави, то разтвори нотния албум за начинаещи и започна да се упражнява, като постоянно правеше грешки и пуфтеше над нотите: та-та-ти-та, та-та-ти-та... Това трая най-много една минута. Тя престана да свири и си представи как се обажда в пожарната команда. Тук трябва да кажем, че то беше момиченце със силно развито въображение. Сега например само говореше и само си отговаряше с дебел глас:

- Пожарната команда ли е?
- Да, дежурният говори.
- Другарю дежурен, отговорете ми бързо на един въпрос!
- Казвайте!

— Пианата могат ли да горят?

— Разбира се, нали са дървени!

— Да, но понеже вътре има разни корди. Да не би те да могат да се поправят после?

— Могат, но ще служат само за да се пекат кебапчета на тях.

— А, добре тогава. Аз обичам кебапчета. Довиждане.

— Но кой говори? Какво е станало с пианото ви?

— Изпуснах си цигарата в него и сега пуши.

— Как в него?

— Ами така, понеже винаги си пускам пепелта в него, а сега съм малко пийнала.

— Малко пийнала? Но вие, извинявайте, на колко години сте?

— На десет.

— И вече пиете?

— Само когато мама я няма.

— А откога пушите цигари?

— От седем години.

— Не е възможно!

— Възможно е, защото преди пуших лула.

Като завърши този свой разговор, тя отново се опита да свири, но толкоз не му се свиреше, че почна да вика на пианото:

— Няма да свиря! Няма да свиря! Мразя те! Ще те направя на парчета! Ще ти счупя зъбките, и белите, и черните! Ще те ритна! Ще те застрелям.

И то изпълняваше заканите си — блъскаше пианото, риташе го, стреляше по него с двата си пистолета. Пам! Пам!

А как се издържат подобни обноски?

И ето, горният капак на пианото неочаквано се отвори и от него изскочи един странен човек във фрак, с измачкан цилиндър на главата. Той беше ужасно ядосан и говореше на себе си:

— Не, това вече на нищо не прилича! То бива-бива, но такова държание! Излязох от кожата си! Отивам си. Ще те горят, ще те ритат! Ама какво е това поколение... като всички поколения! Не, отивам си! Няма смисъл. Всеки път си казваш:

„Ха, това детенце, тези пръстчета, тези очички, тук нещо има!“, почваш да се надяваш, изтръгваш от себе си най-чистите звуци и каква е наградата. Чакаш го с дни да благоволи най-сетне да сетне... пардон,

най-сетне да седне да се поупражнява малко. Как не. Само събираш прах! (Той тупна фрака си и Росето кихна от праха.) Наздраве!... И съм се схванал от неупотреба. Не вдигам си чукчетата и си отивам!

Росето го гледаше смаяно, а Странният човек, докато говореше, беше разглобил пианото и сега наистина измъкна от него вътрешната му част с чукчетата.

— Ама чакай! — можа само да каже Росето.

— Няма чакай! Докога ще чакам! — каза Странният човек, сякаш едва сега го беше забелязал. — Да имаш един вестник да го увия това нещо?

— Ама аз се ядосах не на тебе, а на упражнението — каза Росето.

— Ядосваш се на него, а риташ мен! — каза Странният човек. — Не, ужасно съм разстроен! Как искаш да свириш на такова нещо?

— Ама аз не искам да свиря — каза Росето. И с това още повече го ядоса.

— А, и ще ми го повтаря! Като че ли не го знам! — развика се Странният човек. — И така си е, как ще искаш да свириш, когато изобщо не знаеш какво е музика! Музиката е, драга госпожице... Ти знаеш ли какво е музиката?...

*Човекът без музика бедняк е последен,
който даже не знае колко много е беден,
понеже, че музиката е богатство голямо,
става ясно със слушане и със свирене само!*

Той беше много убедителен, но тук се случи нещо неочаквано. Росето се беше вече оправила от изненадата и сега, като чу думата „свирене“, му се изплези и се мушна в гардероба.

Странният човек остана смутен. Той завъртя очи, сякаш си казваше: „Ами сега?“, и на пръсти се върна към пианото и започна да го сглобява отново, като говореше към скритата Роси вече със съвсем друг тон:

— Хайде излизай!... Едно, две, три, три и половина... Хайде, че ще се задушиш от нафталина! Хе-хе!... Слушай бе, Росенце, аз

всъщност те разбирам и съм на твоя страна. Методите са неправилни.
Да свириш „Черни“, докато ти причернее! Хе-хе! Мога да си представя!
Той седна на пианото и запя:

*— Всички вън играят,
с вик е пълнен двора,
но какво ли знаят
възрастните хора!*

*Те са всички същи —
ужким все добри,
а те връзват вкъщи,
казват ти: — Свири!*

*Ах, от всички жестокости най-страшната
тази е!
Какво безобразие! Какво безобразие!*

*А денят е кратък,
времето минава,
за игра остатък
даже не остава!*

*Вън крещят децата,
гонят се със смях,
само теб, горката,
няма те сред тях!*

*Ах, от всички жестокости най-страшната
тази е!
Какво безобразие! Какво безобразие!*

— Знам, ти ми се подиграваш! — обади се Росето от гардероба.

— Напротив — каза Странният човек, — спомних си как един мой приятел клавесин ми казваше за оня майчин син, Волфганг Амадеус Моцарт, че като бил малък, вундеркинд — вундеркинд, ама и

той го ритал всеки ден по един-два пъти, айнмал-цваймал, хе-хе! Смешно е, нали?

— Не е! — обади се Росето от гардероба.

— И аз така мисля — съгласи се Странният човек. — Все пак ще излезеш ли да ти покажа какво се крие в този мой черен лакиран сандък?... Не искаш?... Добре тогава!

Той седна на въртящото се столче пред пианото и засвири. Но колко красиво беше това, което той свиреше, и как чудесно го свиреше! Росето излезе на пръсти от гардероба и застана зад него. А звуците се гонеха — ту бавни и нежни, ту весели и звънливи — и сякаш това вълшебство не беше достатъчно, в един момент цилиндърът на Странния човек се вдигна от главата му и заплува във въздуха. Такова чудо Росето не беше виждало досега! А когато музиката завърши, Странният човек протегна ръка нагоре и без да поглежда, си взе цилиндъра, който беше спрял над главата му, сложи си го и все още с гръб към Росето — сякаш беше сигурен, че то не може да не е зад него, — каза:

— Следват ръкопляскания!

И Росето изпляска с ръчички.

— Ти кой си? — запита то, като се приближи до пианото.

Странният човек се завъртя доволен на столчето и каза:

— Твой доброжелател. Е, как ти се видя? Това е Чайковски, не е... да не казвам кой!... Без да говорим за изпълнението... И кое най ти хареса?

— Като ти летеше шапката! — каза Росето.

От изненада и отчаяние Странният човек седна на клавишите и се разплака с хълцане.

— Ама какво ти стана? — запита го нажалено Росето.

Но Странният човек не отговаряше, само си бършеше носа с голяма кърпа и подсмърчаше.

И в този момент отнейде се чуха тихи гласчета.

— Хайде ли?

— Време ли е?

Странният човек вдигна глава. Вече не подсмърчаше.

— Търпение! — каза той — Още половин минутка.

Росето гледаше наоколо си учудено.

— С кого говориш? — запита тя.

— С лунните лъчи — каза Странният човек. — Нетърпеливи са да влязат в стаята, а пък луната не се е още показала от прозореца.

И в този миг тюлените завеси заблестяха и холът се обля в лунна светлина. И един след друг три лъча в сребърни дрехи се появиха в стаята.

— Нека аз! — каза единият. И избърза да подаде пръв ръка на Росето.

— Ах, колко!... — каза възторжено другият. Навярно искаше да каже „колко е хубаво!“, но от възторг не довърши. И също му подаде ръка.

— Ама вие чак от Луната ли сте дошли? — попита Росето.

— Като нищо! — изпъчи гърди третият. — Ти как се казваш?

— Росица Спасова Петкова — каза Росето. — А вие?

Трите лъча тихичко се засмяха.

— Те вече ти се представиха — каза Странният човек. — Такива са им, изглежда, имената: Некааз, Ахколко и Катонищо. — И той се поклонил към лъчите: — А пък аз се казвам Бехщайн-Стейнуей, Страдивариус по майка.

Трите лъча му отговориха с грациозни реверанси и изтанцуваха малък балет, като пееха:

*— По стените бели
ний плетем дантели
и тъчем гоблени,
от сребро облени.*

И един от тях прибави:

*— Но тъй като по наште фигури
това навярно не личи,
то нека всички бъдат сигурни,
че ние лунни сме лъчи!*

Ала тъкмо бяха свършили да пеят, един четвърти лъч се спусна като паяк от тавана.

— Само че сте от старомодните и нищо няма да излезе. Днешните деца... — каза той към другите лъчи. И след това кимна на Росето: — Те са лъчи отпреди космическите полети, а пък аз съм кодово-компютърно-информиран! Закъснях, защото срещнах един спътник и се повъртях малко с него. Приятно ми е, Самоче!

И четирите лъча продължиха да танцуват около Росето и Странния човек.

— Какъв е този танц? — запита Росето.

— Хубава работа! Валс, разбира се! — каза Странният човек. — Защото тази вечер луната е три четвърти. Като си спомня онези времена... Щраус! Ти знаеш ли какво е Щраус?

— Камилска птица — каза несмело Росето.

— Господи! — каза Странният човек. — Все пак срамно е за една млада дама да не знае да танцува валс. Сега ще те научим!

— Като нищо! — каза Катонищо.

И Самоче засвири на пианото, а другите три лъча изчезнаха и се появиха след миг във вид на кукли — цигулар, офицер и дама — от старинна музикална кутия. Те танцуваха, докато Странният човек обясняваше на Росето:

*— Какво е валсът,
питах ни ти.
Той е танц, при който
човек се върти.*

*Върти се не сам,
въртят се двама:
за валса са нужни
кавалер и дама.*

*Преди много години
един момък видял
една млада девойка
на някакъв бал.*

*Той на валс я поканил,
тя му дала ръка
и валсът, и валсът
завъртял ги така*

*вихрено, радостно,
че скоро след бала
се оженили те
и тя с радост му дала*

*3/4 цели
от своето време,
и той дал ѝ 3/4
от своето бремене,*

*и в 3/4 такт
се родило бебе,
което приличало 1/4
на тебе,*

*така че остава
положителен факт
това, че без валса
в 3/4 такт,*

*не щеше да има,
драго Росенце мое,
сега кой да разпитва
валсът какво е.*

Докато Странният човек говореше, офицерът и дамата се въртяха в своя куклен танц. А сега и той самият се поклони пред Росето и я поведе във валса, и тя вече танцуваше, без да знае кога е научила стъпките му.

Но това не трая дълго, защото учителят ѝ скоро се задъха и спря. Офицерът, дамата и цигуларят бяха изчезнали.

— Е, видя ли как се научи? — каза Странният човек. — Хареса ли ти?

— Да — отговори Росето. — Само че рокът е по-хубав. Странният човек го успокои:

*— За всяко нещо има срок —
ще стигнем и до твоя рок!*

И какво стана? Неочаквано засвири тъжна музика и отнейде се появиха с тържествена стъпка три опечалени мишки в черни воали и с букети цветя. Те носеха ковчег, от който се подаваше котешка опашка, и пееха, като пръскаха от очите си сълзи:

*О, мъка и сълзи! О, болка и скръб!
Кому ни остави, приятелю скъп?
Додето сме живи, по теб ще скърбим,
наш кротки другарю, котако любим!*

След което избухнаха във весел смях и затанцуваха лудо:

*— Рок! Рок! Рок!
Злодеят кръволок
най-послед се спомина
от мача скарлатина!*

И пак заредиха, печални:

*Как мило ни гонеше в нежна игра
със своите зъбки и лапка добра!
Когато видяхме те болен, уви,*

тѣй болно у всички сърцето се сви!

И отново заподскачаха бясно и записукаха:

*— Рок! Рок! Рок!
Чудесен некролог
сега ще му напише
семејството ни мише!*

И пак заредиха:

*— Две дълги минути — а сякаш бе час! —
те чакахме ний да се вдигнеш сред нас.
Сега да би могъл, приятелю благ,
отново да скочиш с настрѣхнал мустак!*

Но този път ковчегът се отвори с трясък и котаракът, който само се беше преструвал на умрял, изскочи от него и лудо затанцува сред мишките. Сега той пееше:

*— Рок! Рок! Рок!
Един добър урок
ще ви предам така, че
родът ви ще заплаче!
Мяу!*

Мишките се разбягаха, ужасени. Воалите и букетите им полетяха във въздуха.

Но на Росето му дожаля за тях. То скочи върху гърба на котарака и започна да го блъска с юмручета:

— Няма да ги изядеш! Няма да ги изядеш!

Странният човек се намеси:

— Чакай, Росе! Ама това беше само игра! Това са нашите нови приятели, лъчите!

— Аз съм Самоче! — викаше котаракът.

— Това беше номер от концерта ни! — викаха и другите лъчи, като си събличаха мишите костюми.

— Какъв концерт? — запита Росето, като престана да блъска гърба на Самоче.

— Нашият концерт за раздрънкано пиано и лунни лъчи! — каза Странният човек.

И много сбърка, че го каза, защото Росето извика:

— А, значи така! Това е концерт! Вие искате да ме накарате да свиря! Няма да ви слушам! Не искам да свиря, искам да си играя!

— Но „да играя“ и „да свиря“ е едно и също! — каза Странният човек. — На руски се казва „играть на фортепьяно“ на английски — „ту плей дъ пианоу“ на френски „жуе о пиано“, на немски — „клавиршпилен“, на китайски — „дзин-дзин-пай-но“!

— Ама на български не е така! — извика му упорито Росето. — И аз няма да свиря на пиано!

— И ще останеш без музика! — каза Странният човек. — Беднячка последна!

— Няма да остана! — викаше Росето. — Аз ще си свиря на грамофон, на магнетофон, на касетофон! Ще си слушам радио и телевизия!

— Аз ви казах! — обади се Самоче, като си откачаше котешката опашка.

— Е, да, сега, с възпроизведената музика, е вече лесно — съгласи се горчиво Странният човек. — А навремето, за да чуе човек една музикална пиеса, трябваше да има кой да му я изсвири. А пък оркестри имаха само разните там благородници. Помня, че един велик композитор, с чиято дружба можех да се похваля някога, беше капелмайстор на ерцхерцог Еди-кой си и бе длъжен да се кланя заедно със слугите на един дебел глупак, на един абсолютен глухар, когото никой не помни днес и който ни е оставил само един замък, пълен с рога, ти разбираш ли, докато другият, моят приятел, който даде на човечеството божественото изкуство на фугата...

Той се беше така увлякъл, така размахваше ръце, че Росето посмя да го прекъсне едва при тази непозната дума.

— Каква „фуга“? — запита тя.

Но Странният човек не можеше да се успокои.

— Няма да ти кажа! — отвърна му той. — И ти си от тези противници на хармонията, от тези врагове на небесните съзвучия!

Но сега пък Росето се обиди.

— Ти си противник! Ти си враг! — викаше то. — И аз няма да играя с тебе! Ако искаш да знаеш, аз ще си отида оттук! И вие ще плачете за мен! Аз ще замина за Африка! Имам при кого да отида!

— В Африка ли? — погледна го внимателно Странният човек. — И отде-накъде в Африка? Детски глупости! А, разбирам, не ти харесва тукашният климат.

И в този момент отнейде се обадиха лунните лъчи.

— Росе! — заговориха те. — Защо ти трябва Африка — тук, в Европа, си е по-хубаво!

И изведнъж стените на хола станаха прозрачни и пред нашата Росица се откри голям град, затрупан със сняг. И сняг на парцали заваля от небето, докато Странният човек свиреше на пианото и говореше:

*Във Африка има
зверове, пирамиди,
но там чудо толкова
няма как да се види:*

*сняг през нощта
навалял е навън
и цял е света
като гледан насън.*

*Бели са всички
комини, градини,
толкова бели,
че малко са сини.*

*Дърветата също,
цели в дантели,
са станали бели,
са станали бели!*

*И не само дърветата —
всичко е бяло
и всичко така
в белота се е сляло,*

*че ако вземем
рисувателен лист
и го оставим
почти целия чист,*

*би могло да се каже.
Това зимен пейзаж е!*

*Тъй че твоята Африка
да има да взима,
щом като няма
във нея зима,*

*щом като в нея
не могат децата
навръх Нова година
да отворят вратата*

*и да видят, че сняг
навалял е навън,
сняг като приказен
сън!*

Стихотворението завърши, но музиката продължи и над града се спусна нощ. Зад прелитащия сняг останаха да светят само уличните лампи и прозорците и — чудно нещо! — в един от прозорците на някакъв блок се видяха, повторени в умален вид, Росето и Странният човек пред пианото. И всичко стана празнично, новогодишно, блестяха елхи, камбанки звънтяха, бенгалски огньовете пръскаха искрици. А долу на тротоара, тромаво танцувайки, се срещнаха двама снежни човеци. Те се спряха, поклониха се важно един на друг и между тях се завърза следният разговор:

*— ЧНГ, уважаеми снежен човек!
— ЧНГ, почитаеми снежен човек!
— Дали мога да зная накъде сте поели
с тази шапка консервна сред преспите бели?
— Вий от моята шапка не правете въпрос —
по-добре погледнете своя морковен нос!
— Защо да се караме! Вий накъде?
— Напуснах си поста. Дотук ми дойде
все същата къща, все същия двор!
— Я гледай, и аз вече търся простор.
Но нещо душата ме малко боли...
— И аз го усещам. За децата, нали?
— Да, сигур за тях ще е мъка голяма,
щом утре съгледат, че в двора ме няма!
— И за мен ще тъжат...*

- Ха, дойде ми идея!
- Не я казвайте! Знам я! И аз стигнах до нея!
Местата си ний да смениме със вас!
- Да, вий взимате мойто!
- А вашето аз!
- Сега двата адреса и всичко е в ред!
- „Кокиче“ 16!
- „Беласица“ 5!
- Тъй хем ний ще бъдем на нови места...
- Хем децата ще зяпнат с ей такива уста!
- И така, уважаеми снежен човек!...
- И така, почитаеми снежен човек!...
- Желая ви щастие!
- Приятен ви път!
- И по-бързо, че вече ни затрупа снегът!

И двамата се разделиха с поклони.

— Ама „Кокиче“ 16 е тука! Този с моркова е нашият! — каза Росето.

И думите му развалиха магията. Снежната нощ изведнъж изчезна. Лунните лъчи се измъкнаха от тромавите бели облекла.

— Значи, утре пред нас ще бъде другият с консервната кутия!

— А? — каза озадачен Странният човек.

— Аз ви казах! — каза Самоче. — Сега децата...

— Те не казаха „Кокиче“, а „Лютиче“! — намеси се бързо Некааз.

— И не „16“, а „56“ — прибави Ахколко — И май беше „Иглика“.

— А пък аз мисля, че беше „Кукуряк“ 83! — каза Катонищо.

Но Росето разбра, че искат да я объркат.

— Ти си кукуряк! — каза тя на Катонищо — Вие ме лъжете! Аз вече няма да играя! — и седна на земята.

— Тогава и аз няма да играя! — каза Некааз и също седна.

— Тогава и аз няма! — каза Самоче. И също седна.

— И аз няма! — каза Ахколко. И също седна.

— И аз! — каза Катонищо. И също седна.

Вижте каква стълбичка образуваха, както бяха насядали! Тогава Странният човек изсвири на пианото две ноти и четирите лъча започнаха да повтарят:

— И аз няма да играя!

— И аз няма да играя!

Росето седеше мълчалива. Но лъчите продължиха все по-бързо:

— *Аз ще си играя сам!*

— *Аз пък тука!*

— *Аз пък там!*

— *Аз пък, както аз си знам!*

Росето не издържа, но каза само:

— *Аз пък както... трам-та-рам!*

Другите го награчиха:

— Какво е това „трам-та-рам“!

— Измислица!

— Изгоря! Изгоря!

— Че аз не играя с вас! — каза Росето. — Ако искате да знаете, най-чудесната игра е, когато човек сам си играе!

Но това също прозвуча като стихче и другите го подеха и започнаха да го преиначават, като си предаваха, сякаш на волейбол, голямата сребриста топка, която Странният човек им беше подхвърлил:

— *Най-чудесната игра е,
човек сам да си играе!*

— *Сам човек да си играе,
най-чудесната игра е!*

— *Най-чудесната игра е,*

сам да си човек играе!

*— Да си сам човек играе,
най-чудесната игра е!*

Росето пак поиска да се включи и пак се получи нещо не много добро:

*— Най-чудесната игра е,
човек сам да си играе!*

Но този път не му се надсмяха и продължиха да си подхвърлят топката и уж всеки казваше, че не иска да играе с другите, а всъщност всички играеха заедно. В стаята стана полутъмно и само сребрилата топка продължи да прелита насам-натам, сякаш лъчите и Росето си играеха с луната, а тя самата издаваше нежни космични звуци.

Но след малко на Странния човек му хрумна нова идея:

— Хайде да играем на стихотворения!

Музиката млъкна, топката луна изчезна, отново стана светло.

— Нека аз, нека аз! — викаше Некааз.

— Аз накрая! — каза Катонищо.

— Аз след него! — каза Ахколко.

— Аз знам едно, само че първо да си го преповторя — каза Самоче.

Но и четирите лъча гледаха тайно към Росето. Всъщност се преструваха: искаха да я накарат тя да каже стихотворение.

— Ти знаеше едно за куклата — подкани я Странният човек. — Хайде!

И Росето застана мирно и каза, без да сбърка никъде, следното стихотворение:

*— Есен е вълна. Шумят дъждовете.
А вътре ний с куклата болни сме двете.*

*И двете лежим от два дена в кревата,
и двете боли ни ужасно главата,*

*под юрганчето двете си делим аспирина,
и аз имам ангина, и тя има ангина,*

*а щом е така, не разбирам тогаз:
защо чичо доктор, като идва у нас,*

*мене кара да казвам: „трийсе и три, трийсе и
три“,
а пък нея не я и поглежда дори?*

*Есен е вѣнка. Шумят дъждовете.
А вътре ний с куклата болни сме двете...*

Всички изръкопляскаха и Росето се поклони.

— Чудесно рецитираш — похвали го Странният човек. —
Толкова убедително, че виж какво стана!

И наистина — в стаята като по чудо беше настъпила есен.

— Аз съм листото! — извика Ахколко. То увисна самотно на
едно клонче и се разтрепери от студ.

— А аз съм вятърът! — извика Самоче и засвири с тропет около
него.

И двамата запяха като в опера, Странният човек дирижираше, а
Некааз описваше какво става. И ето как прозвуча всичко:

Некааз говореше тъжно:

*— Есен, есен. Дъжд вали.
Влажни стелят се мъгли.*

*Ей го, с вечерния здрач
иде вятърът тръбач.*

*Зърва жълтото листо:
време му е, сто на сто!*

Вятърът наистина бе видял листенцето и между двамата се поведе такъв разговор:

— *Малко есенно листенце
със червеничко палтенце,
где са твоите сестрички?
Клонът ти е тъй студен!*

— *Ах, напуснаха го всички,
с изключение на мен!*

— *Бедничко, така не бива
хубостта да се убива —
слез със мен да потанцуваш,
аз танцьор съм знаменит!*

— *Вярвам ти, но ми се струваш
малко хладничък на вид!*

— *Сам съм като теб и аз,
затова излъхвам мраз!*

Вятърът, разбира се, лъжеше и затова прибави настрани:

— *Няма начин, ха-ха-ха,
да си сдържам аз смеха!*

И Некааз пак подхвана:

— *Есен. Над земята пак
тегне тежък похлупак.*

*Тъжно вятърът тръби,
зъзне, трака със зъби,*

*и глупачето листо
вече се поддава то.*

Вятърът наистина се правеше на измръзнал и нещастен и пееше:

*— Малко есенно листенце
със червеничко палтенце,
слез и потанцувай с мене
да се стоплим чрез въртене!*

И листенцето му повярва и каза на себе си:

*— Жалкият му вид ме трогна,
трябва аз да му помогна!*

И то — глупавото! — напусна клончето си, като пееше:

— Щом е тъй, тогава може!...

Но след миг изпищя уплашено:

*— Какво става, мили божже!
Ах, защо ме дърпаш ти?
В страх сърцето ми тупти!*

Какво беше станало наистина? Вятърът го беше сграбчил и сега пееше със злобен смях:

— *Страх, не страх, това е то!
Влизай, глупаво листо,
и от мен не чакай жал,
хайде в общия чувал!*

Листенцето се дърпаше и плачеше:

— *Какво стана? Ой, ой, ой!
Май че ме измами той!*

И двамата пееха:

— *О, смили се!*
— *Не!*
— *Недей!*
— *Вече си във мойто царство!*
— *О, злодей, злодей, злодей!*
— *О, нечувано коварство!*

И Некааз заключи:

— *Есен. Сиви небеса.
Есен. Голи дървеса.*

*От чувала иде плач.
Смей се вятърът тръбач —*

*щом започне листопад,
няма връщане назад!*

Тази малка опера трябваше да бъде смешна, но вместо да се разсмее, Росето се разрева.

— Това не беше предвидено — каза объркан Странният човек. — Чакай сега, стой сега! Какво има толкова?

— Ти знаеш какво има! — говореше, хълцайки и подсмърчайки, Росето.

Странният човек измъкна кърпата си изпод опашките на своя фрак:

— Духай! Още по-силно! Уж носим пистолети, а се страхуваме!

— Аз не се страхувам, ами ми е жал за листенцето! — изплака Росето.

— Права си! — каза Самоче. — Само че така си е в природата:

*Наесен листенцата лесно се мамят,
понеже си нямат наследствена памет.*

— Те, листата, отново израстват! — каза Катонищо. — Като нищо!

— Напролет! Ах, колко е хубаво напролет! — извика Ахколко.

— И колко чудесно ще бъде, когато блеснем в майската утрин! — каза Некааз.

— Нали бяхте лунни лъчи? — каза през сълзи Росето.

— А естествознанието? — каза Самоче. — Не знаеш ли, че луната само отразява лъчите на слънцето?

— Това не сме го минали! — отговори Росето.

— А не усети ли по всичко, че сме слънчеви? — каза Ахколко. — Ах, колко... си глупаво, извинявай!

И четирите лъча й казаха отново познатото стихче с малко по-нови думи:

*— Тъй като сме лунносребърни,
това навярно не личи,
но ще го кажете на тебе ний,
че ний сме слънчеви лъчи!*

И пролетта настъпи в хола. Небето стана синьо, дърветата се раззелениха, балони захвърчаха във въздуха. И не беше ясно кога лъчите бяха успели да се превърнат в деца от квартала, облечени в пъстри дрешки. Те пееха сега:

*— Кой там облачета гони,
кой в прозорците сияй,
кой от хиляди балкони
с огледалца си играй?*

*Кой, познай!
Кой, познай!
Той е май,
той е май,
между месеците най-веселият
месец — май!*

И акомпанирайки на пианото, Странният човек каза:

*— Тротоарите са сухи,
пълен е с игри светът,
и децата стават глухи,
щом ги викнат да ядат,*

*и за всяко дете
тайна е неразрешима
как могло е въобще
някога да има зима!*

Самоче и Ахколко караха велосипеди и говореха:

*— Колко хубаво било
да си имаш колело!*

*Мога със една ръка!
Мога с дясна! Мога с лява!
Даже без ръце, така,
то само се управлява...
Бум! Е, да, от колелата
често страдат колената!*

Те се бяха сблъскали и плачеха, но след малко пееха с другите:

*— И все пак,
и все пак,
всеки знай,
че през май
най-чудесно се играй!*

А Некааз гледаше тъжно към небето и говореше:

*А пък моето хвърчило
би летяло като птица,
да не бе се закачило
за една проклета жица!*

*Аз от час го гледам само
с нос, навирен в небесата,
то от час ме гледа нямо,
нанадолу със главата!*

Катонищо пък излезе напред и каза:

*А пък аз си имах куче,
чистокръвно, сто на сто,
само дето ми се случи
малко чуждо да е то.*

*Бяхме с него вечно двама,
име му измислих „Спас“
и че дружбата ни няма
край да има, мислех аз.*

*Но за жалост вчера, щом
го изведох от квартала,
някой му извика: — Том! —
и то хукна като хала...*

Той викаше: „Спасе-е-е!“, търсеше кучето си, но след малко се развесели, мина му и на него:

*И все пак,
и все пак
всеки знай,
че през май
най-чудесно се играй!*

Тогава всички се развикаха в превара:

*Футбол ритаме ний двама
всеки ден по десет мача!*

*По̀ е хубаво на дама
весело човек да скача!*

*Моят ред е на въже —
вие двете ще броите!*

*А пък ний, като мъже,
ще ви дърпаме косите!*

Всичко беше станало много весело, само Странният човек сякаш се беше превърнал за миг в обикновен старец и тъжно гледаше към децата. Росето го забеляза и за да го развесели, яхна една пръчка:

— А пък моето конче...

Лъчите се зарадваха:

— *И Росето се разигра,
ура, ура, ура, ура!*

— И какво „твоего конче“? — запита Странният човек.
И Росето каза:

*Моето конче
препуска и скача
и изпълнява
всяка задача:*

*щом дръпна насам —
завива надясно,
щом дръпна натам —
изпълнява прекрасно.*

*„Стой!“ като кажа —
на място спира,
като кажа: „Галоп!“ —
галомира.*

*Само от нещо
ще се оплача —
че аз съм си кончето,
аз съм ездача!*

Лъчите деца пак подхванаха припева:

— *И все пак,
и все пак...*

Но не можаха да го продължат, защото Росето ги изпревари:

— *С тоз патлак
и с тоз патлак:
пак, пак, пак!...*

Тя подскачаше с кончето си, цвилеше, стреляше с пистолетите си.

Лъчите я гледаха огорчени — явно беше забравила за музиката.

— *Аз ви казвах, аз ви казвах!* — обади се тихо Самоче. — *Днешните деца...*

— *Ти казваше „само че“, това казваше!* — отвърна му Некааз.

— *А вие само плетяхте дантели и тъкахте гоблени!* — каза Самоче — *Аз излязох прав! Нищо няма да стане!*

— *На тоя свят всеки знае да излиза прав, като предсказва лоши неща!* — каза Ахколко.

Те бяха много отчаяни, но Странният човек им смигна и се приближи до пианото. Лъчите разбраха номера, извадиха и те пистолети и всичко заприлича на каубойски филм. Странният човек запя:

— *Там, където река Мисисипи тече,
аз познавам едно момиче-момче,
такова, че,
такова, че
да си посипе, да си посипе
човек главата с пепел,
там, где Мисисипи, там, где Мисисипи
тече край Попокатепетел!*

Разбира се, реката Мисисипи и вулканът Попокатепетел са в различни държави, но Росето не знаеше, че песничката беше само така, на шега, и попита:

— Те в Африка ли са?

Странният човек не му обърна внимание и продължи песента си:

*— Там, по цялото Южнотексаско плато,
знам, със своите убийства прочуто е то,
но не знам защо,
не знам защо,
макар да си патя, макар да си патя
от тази каубойка зловеща,
все пак симпатия, все пак симпатия
към нея сърцето усеща!*

Докато Странният човек пееше, Росето се разхождаше със своите пищови, духаше в цевите им и гордо ги слагаше в кобурите, но накрая и двамата вече се бяха прегърнали. И когато Странният човек свърши своята песен, Росето извика:

— Еха, царе сте!

— „Дъ Кингс“! — каза Самоче, като дъвчеше дъвка.

— Вече имаме три плочи! — прибави Ахколко.

— Това, за да загрее, че и тази музика я чаткаме! — каза Странният човек — и така нашият концерт...

Искаше да каже „... продължава!“, но си прехапа езика, защото се уплаши, че като чуе „концерт“, Росето пак ще се развика. Но то не се развика, а тъкмо напротив, каза:

— Ама и аз ще участвам!

Лъчите се разскачаха от радост.

— Разбира се!

— Само да искаш!

— А сега какво ще представим?

— Сезоните ги изкарахме!

— Лятото не сме! — каза Росето.

— Вярно, лятото!

Но в този миг се раздаде звън. Всички се заковаха по местата си.

— Какво е това? — каза Странният човек.

— Будилникът — успокой го Росето и изтича да го спре, като обясняваше: — Аз го сложих да звъни, за да не проспя мама. Тя трябваше вече да си е дошла.

От тази новина нощните гости се вкамениха за втори път.

— Така ли? — каза Странният човек. — Защо не ни каза? Тръгваме си! — И даде знак на лъчите: — Хайде сбогувайте се!

Те вече си събираха трескаво костюмите и се сбогуваха с Росето:

— Сбогом!

— Сбогом, Росе!

— Ние пак...

Но — чудно нещо! — уж „трескаво“, а всички някак се бавеха, уж тръгваха, а все гледаха към Росето и си правеха знаци зад гърба ѝ.

— Ама защо бързате толкова? — каза плачливо тя. — Така хубаво си играехме!

— Чакай! — каза тогава Странният човек, който уж се готвеше вече да влезе в пианото. — Твоят будилник нали е марка „Лунжин“? Е, щом е „Лунжин“, значи е лунен часовник и ние можем...

— Ама той не е „Лунжин“, а „Луч“ — прекъсна го Росето.

— Луч, само че „лунный“! — намеси се Самоча с руско произношение. — А щом е „лунный“, можем да му преместим стрелките назад и майка ти ще се забави!

— Да — каза Странният човек. — И дори можем да го нагласим да върви бавно, в темпо „Анданте забавато и туто закъснута“! А пък ние ще действаме бързо, в темпо „виваче“, обаче така, че да е „молто играче и даже подскачаче“! Какво щяхме да представяме?

— Лятото! — извикаха всички.

И раздялата се отложи. Всичко наоколо се жлътна като огромен житен блок. Птича песен долетя отнейде.

— Чуй! — каза Странният човек на Росето. — Познай какво е това?!

— Птиче — каза Росето.

— Птиче, но какво? — каза Странният човек.

Росето вдигна раменца.

— То само си казва името! — зачуруликаха четирите лъча. — Ето пак! Чуй! Чуй! Чу ли го? Чу ли го?

Но Росето не можеше да отгатне името на птичето.

— Вие, градските деца — каза Странният човек, —

*само чели сте на книга
тази дума „чучулига“,
но как пее и каква е,
никог от вас не знае.
Някой може би е чул, че
мъничка е и с качулче,
но това е много малко
и е много, много жалко,
че в града, в града децата
не са виждали житата,
че за тях е непозната
песента на небесата;
ала този град студен
ще осъмне някой ден
без детински вик и врява
и ще види той тогава,
да, да, да, ще види как
един шарен-марен влак
посред нивите пристига,
пълен с градски дечурлига,
невидели чучулига!*

И лунните лъчи се превърнаха в пойни птички и запърхаха с криле. Всичко заприлича на естраден фестивал: с микрофоните, букетите, ръкоплясканията.

Първата птичка запя:

*— От високо нейде глас: —
Чуй ме, чуй! — до теб достига. —
Чуй ме, чуй ме, туй съм аз,
чучулига, чучулига!*

Втората птичка също запя:

— Чуй и моето гласче
как звънти като звънче!
Нищо, че, нищо че
съм на вид като врабче,
да ме бъркаш ти недей:
Чичопей! Чичопей!

И третата птичка изпълни своя номер:

— Чуй и мене как току
се обаждам от горицата —
ти по моето „ку-ку“
ще познаеш кукувичката!
Аз открих ти своето име,
но къде съм, намери ме!

Докато трите певици изпълняваха номерата си, една четвърта (това беше Самоче), с черни пера, която не беше предвидена в програмата, току се мушкаше между тях и ето, най-подир успя да вземе микрофона и запя:

— Гра-гра-гра,
вече се разбра,
че моето грачене,
стилът ми чудесен,
най-модния начин е
в забавната песен!

Тя получи, разбира се, най-много аплодисменти и букети и изчезна. А трите пойни птички се наредиха една до друга и запяха:

— А сега да почнем слято,
във единен птичи хор.
Пее слънчевото лято,
пее синият простор!
Чичопей! Ку-ку! Чуй, чуй!
Колко весело е туй!

Но изведнъж над полето се стъмни и птичките, разтревожени,
заговориха:

— Птичета зелени, сини,
всяко вкъщи си да бяга,
пъстрите си перушини
крийте от дъжда веднага!

Те издигнаха плакат:

„По технически причини фестивалът се отлага“.

И се разбягаха.

А когато дъждът забарабани по земята, иззад пианото се появи
Странният човек във вид на щъркел. Той се представи:

— Дългоклюн, червенокрак,
с бял нагръдник, с черен фрак —
аз съм важен джентълмен,
дай ми влажен ден на мен!

И затанцува, тракайки с подметки, като пееше:

— Трак-трак-трак,

*дочувам капки —
туй е знак,
че пак, пак, пак
в тоз тумбак,
квак-квак-квак,
ще квакат жабки!*

Но и танцът на щъркела не трая дълго, защото слънцето отново
грейна над полето и отново трите лъча-птички се появиха и заговориха
възбудено:

*— Ето сводът пак измит е,
весело отново става
и за радост на душите
пълен пак ни е състава!*

Те обърнаха плаката си и върху него сега беше написано:

„Молим да ни извините, фестивалът продължава!“

И отново запяха в хор, още по-радостен, отколкото преди дъжда:

*— И така, да почнем сято,
във единен птичи хор.
Пее слънчевото лято,
пее синият простор!
Чичопей! Ку-ку! Чуй, чуй!
Колко весело е туй!*

Само че сега отново се обади и черната нахалница:

*Гра-гра-гра,
аз съм най-добра!*

И с това фестивалът завърши и летните жита изчезнаха.

— Весело беше, нали, Росе? — каза Странният човек. — Просто не мога да си представя как ще измислим нещо по-весело нататък. Или нещо по-интересно! Какво може да бъде, какво може да бъде?

— За Африка! — каза Росето.

Всички се обърнаха към него.

— Слушай, детенце! — каза бавно Странният човек. За трети път споменавах тази Африка. Добре де! Знаем, баща ти е там. Знаем и че е инженер. Нали инженер беше?

— Да — каза Росето.

— И е там от толкоз отдавна, че не го помниш, нали? — продължи Странният човек — И това знаем, както виждаш. А снимките майка ти ги е загубила в гастронома.

— Понеже пликът с тях бил в чантата ѝ и тя... — каза Росето.

— Точно така — каза Странният човек. — И какво толкова? Африка, та Африка!

Росето не отговори.

— Нали майка ти е тука, с тебе? — каза Катонищо.

— Ама аз, защото на нея ѝ е мъчно сама! — каза Росето.

Лъчите се спогледаха.

— Е, ти нали си тука, с нея? — каза Ахколко.

— Нали ѝ помагаш? — прибави Некааз.

— Помагам ѝ — каза Росето. — И като пише вкъщи... Тя знаете как бързо пише! И съвсем без грешки! И аз ѝ нареждам копирките между листата! И никога не ги слагам наопаки! И ходя вече във фурната!

— Е, виждаш ли? — каза тихо Странният човек — и много я обичаш, нали?

— Много — каза Росето. — Знаеш колко е хубаво, когато сме двете с нея! — И тя продължи да говори в стихове, но така ги казваше, сякаш не бяха стихове, а нейни си мислички:

— Косата на мама
е светла и мека,
ръката на мама
е нежна и лека.

Тя много е мила
и много добра е
даже когато
не ѝ се играе.

Но често до късно
мама я няма —
тя работи в нейната
служба голяма

и само от работа
ми телефонира,
но това не ми стига,
то се разбира,

и истински хубаво
е в нашата къща
само когато
тя от служба се връща

и погалва косата ми
с уморена ръка...
Когато порасна,
ще направя така,

че тя да не работи
през целия ден...
или нека да работи,
но нещо при мен!

И докато Росето говореше тези свои мислички, всички бяха се умълчали и я гледаха. И някаква нежна музика, която този път те не бяха очаквали, звучеше във въздуха, и някакви златни коси се люлееха в стаята. Сякаш сега Росето даваше концерт, а гостите ѝ я слушаха. И наистина, тя не само говореше в стихове, но понеже стоеше до пианото, започна да чука с пръстче по клавишите. Вече не говореше, а направо свиреше! Мелодийката ѝ беше, разбира се, съвсем простичка, но това нямаше никакво значение. Важно беше, че онова, което тя искаше да каже, се бе превърнало в музика!

Четирите лъча и Странният човек стояха зад нея, ужасно щастливи: ето къде бил пътят към душицата на Росето — когато вече почти се бяха отчаяли, чудото беше станало само от себе си! И групата полугласно се поздрави със спортния вик:

— Хип-хип!

— Ура!

— Хип-хип!

— Ура!

— Хип-хип!

— Ура-ура-ура!

И лъчите се измъкнаха на пръсти, а Странният човек се приближи към Росето, която още опитваше мелодийката си по клавишите. Той козирува и каза с дебел глас:

— Разрешете, гражданко! Идем от пожарната команда. Вие ли питахте дали пианата горят?

Росето разбра шегата му и отговори:

— Ние!

И двамата се прегърнаха, щастливи.

— Браво, Росенце! — говореше Странният човек — Много съм щастлив! Прав беше моят приятел френският композитор Жан-Батист Люли, когато ми казваше: „Изкуството, мон шер ами, е странно нещо. Едно такова... де го чукаш, де се пука!“ — Той се увлече и започна да говори сам на себе си, като ръкомахаше: — Изкуството!... Ха!... Без него този свят!... Тези автоматики и кибернетики!... Тези космически разстояния между хората... „Добър ден, уважаеми снежен другарю!... Добър ден, почитаеми...“ А онова, топличкото, го има някъде, само че трябва да се търси! Като в играта: студено, студено, хладно, топло, по-

топло, горещо, пари, пари!... А това е възможно само чрез изкуството, защото изкуството...

Но в този миг лунните лъчи започнаха да му подвикват тихо:

— Хайде! Хайде!

Голям сребрист купол се беше спуснал бавно и безшумно над хола. И Странният човек протегна ръка към Росето:

*— Росенце, ела до мен!
Виж как свети сред гората
куполът ни посребрен
от лъчите на луната!
Вход за злото забранен!
Гратисен за добротата!*

Под купола четирите лъча играеха безшумни и бавни циркови упражнения, а Странният човек заговори като фокусник хипнотизатор:

*— А сега голям сеанс:
телепатия и транс!
Кой от публиката драга
ще излезе да помага?
Моля ви да дойде тука
някой зрител, взет наслука!
Ето туй детенце там!
Малката, ела насам!
Как се казваш?*

Говореше на Росето, сякаш не я познаваше, но тя каза:

*— Ама аз
ви познавам всички вас!*

Хипнотизаторът се пообърка:

— Стана недоразумение,
но това е без значение,
щом детето е добро за
номера ни по хипноза!

Той направи няколко особени движения с ръцете:

— Хайде, затвори очички!... Отпусни се!... Така!... Тръгни нататък!... Върви още!... Още!... Седни на столчето пред тебе!... Спи!... Ти вече спиш... Така!...

Росето беше тръгнало бавно, със затворени очи към пианото и бе седнало на столчето пред него. Лъчите съвсем забавиха движенията си и сребърният купол се стопи в полумрака. Но Росето още не беше хипнотизирано както трябва. То отвори очи и каза сънно и плачливо:

— Няма да си тръгвате! Така хубаво си играехме!

— Не може — каза Странният човек. — Трябва да вървим. Време е.

— Ама страх ме е сама! — излъга Росето.

— Не те е страх — каза Странният човек. — Ти си храбро момиче! И имаш два заредени пистолета!

— Не ме е страх, но ми е тъжно! — призна си Росето — Нека още малко!

И изрече тези думи така жално, че Странният човек каза:

— Чакай сега да се разберем: кой кого хипнотизира? — и я погали по косата. — Ние сега си отиваме, но пак ще дойдем! Всяка вечер ще идваме! Ти да не мислиш, че случайно ти пристигнахме на гости днес! Не ни беше всичко ясно, но общо взето, си казахме: „На Росето Спасова Петкова май й е нещо такова, не много весело от това, че тъй често чака майка си самичко...“

— „На този седми панелен етаж!“ — прибави Некааз.

Четири лъча бяха наобиколили Росето.

— „И сигурно има нужда от компания!“ — каза Катонищо.

— Ами да! — каза Самоче — Аз дори приех някакви неясни сигнали, излъчвани оттук.

— „Много дълго се не трае човек сам да си играе!“ — каза Ахколко.

— И ето, дойдохме и се запознахме! — продължи Странният човек. — И сега ще станем приятели за цял живот! И ще си измислим сигнал, искаш ли? Щом ни изсвириш ново упражнение, и ние — хоп! — ще сме отново при тебе!

— С триста хиляди километра в секундата! — потвърди Самоче.

— Но само ако го свири без грешка! — каза Некааз. — Като майка му на машината.

— Като нищо ще го свири! — каза Катонищо.

— И по-нататък ще усложним сигнала, за да не ни го познават! — каза Ахколко.

— Вие, за да се радва мама! — каза сънно Росето.

— Да, но главно, за да се радваш ти — каза Странният човек. — И ще ти гостуваме все по-често.

— Стига да искаш! — каза Самоче.

— И денем! — каза Катонищо.

— Защото сме слънчеви! — каза Некааз.

— Особено за тебе! — каза Ахколко. — Ах, колко особено за тебе!

Росето вече затваряше очички. Странният човек правеше към него магически движения.

— А сега вече можеш да минеш от хипнотичния сън към обикновения! — каза той. И продължи:

*Спи ни, мъничко Росе,
спи ни, смешно човече,
концертът ни свършва
и време е вече*

*както тъй тихо,
спокойно говорим,
това наше пиано
да го затворим,*

*и то много внимателно,
за да не изтрака
и да не се*

прищипнем с капака,

*защото от болката
ще се събудим
и сигурно много
ще се учудим,*

*когато, отворили
очички, узнаем,
че концертът ни бил е
въображаем,*

*че всичко било е
само сънна омая
от луната, огряла
гостната стая...*

Облегнало бузка на пианото, Росето вече спеше. И Странният човек направи на лъчите знак да се готвят за тръгване. Тихичко, на пръсти, те си насъбраха мишите уши, балните рокли, главите на снежните човеци, птичите пера и се измъкнаха навън през прозореца.

А той самият се скри в пианото и затвори капака му над себе си...

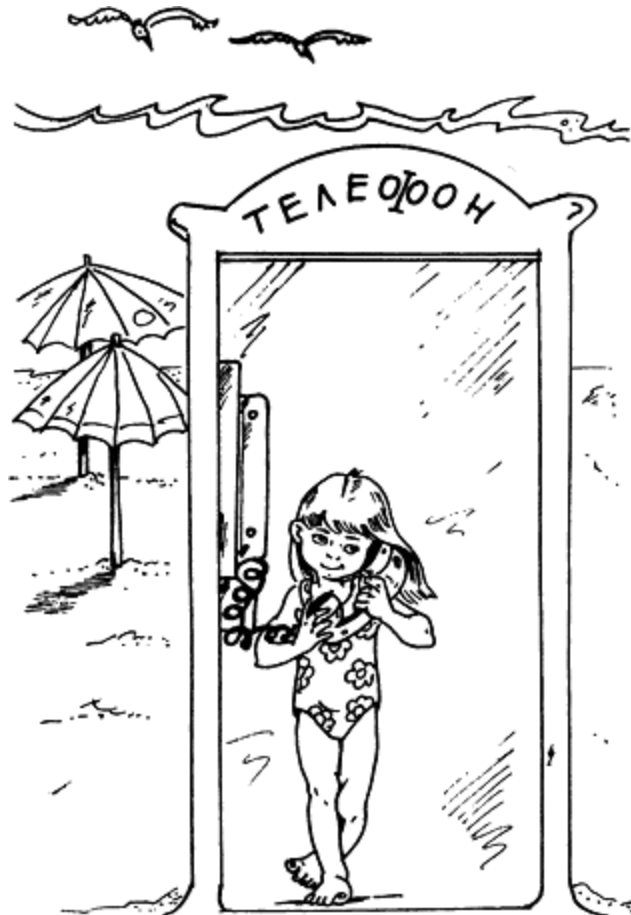
Сбогом, нощни гости, Росето утре ще ви извика отново!

*Сбогом, старо пиано с раздрънкан клавиш!
Сбогом, гости във лунни воали!
Вече петата приказка почва и виж,
морски вятър косата ти гали.*

*Там в морето две глезли
до глезени влезли,
пищят и крещящ
по-навътре не щат...
Цялата смяна
си умира от смях,
само нашта Лиляна
не поглежда към тях.
Отгатни, какво иска
и где бърза така,
като знаеш, че стиска
пет стотинки в ръка?!*

ПУК!

Това се случило едно лято. Съвсем близо до плажа, от който долитали смях и викове, стърчала сред пясъка стъклена телефонна кабина. А вътре в кабината стояло малката Лили по банско костюмче. С едната си ръчичка тя държала слушалката, а с другата — пластмасово харпунче; от време на време тя се почесвала с харпунчето между плешките, защото кожата ѝ се белела от слънцето и я сърбяла. Представете ли си картинката: най-отпред кабината с Лилито, зад нея — жълтият плаж с чадърите, а най-отзад — синьото море и белите чайки над него.

И ето че отнейде се появил Набръчканият човек. Той много бързал да телефонира някъде, но нямало какво да прави — застанал пред кабината и зачакал.

Минала минута, минали две. Набръчканият човек вече не можел да търпи. Той отворил вратата на кабината и казал:

— Хайде, малката, приключвай! Вече десет минути говориш!

— Ама аз не говоря — казало Лилито.

— Как не говориш! — учудил се Набръчканият човек. — А какво правиш?

— Слушам приказка — отговорило Лилито.

— Какво-о-о? — казал Набръчканият човек. Той не бил чувал, че има един телефонен номер, от който разказват за децата всеки ден по една нова приказка, и сега, за да не се види усмивката му, нарочно се намръщил и казал: — Хайде, хайде, ще ѝ чуеш края друг път, от вашия си телефон!

— Ама тя сега почва! — казало Лилито. — И съм си пустила стотинката!

— И искаш да я чуеш цялата, така ли? — погледнал го Набръчканият човек.

— Така! — отговорило Лилито. — Тя е толкова интересна!

— Откъде пък знаеш? — попитал Набръчканият човек.

— Защото ѝ чух края — казало Лилито.

— И за какво се разказва? — запитал Набръчканият човек.

— За едно момиченце, което е слязло в дълбокото — казало Лилито. — И то се казва Лили като мен!

— Брей! — престорил се на учуден Набръчканият човек. — А можеш ли да се гмуркаш?

— Мога. Обаче само дето морето е тънко — признало си Лилито. — Защото мама...

— Дето морето е какво? — прекъснал я Набръчканият човек.

— Тънко! — повторила Лилито. — Дето вълничките... Тя продължила да обяснява, но Набръчканият човек не го чувал, защото в главата му се били завъртели едни особени мисли. (Той, кой знае защо, от време на време мислел в стихове, затова и сега се получило нещо като стихотворение.) И ето какви били мислите му:

*Ах, колко чисто, прозрачно и звънко
звучи това детско „морето е тънко“!*

*Като шум в раковина
тази дума невинна,
уж на смях
и уж нежно,
казва ясно —
на нас, нали? —
че сме, ах,
безнадеждно
и ужасно
пораснали!*

И като свършил да мисли тези неща (които, разбира се, не са за деца), Набръчканият човек казал:

— Добре. Изслушай си приказката! Само дано не е дълга — имам цели три разговора да водя, за твое сведение.

Лилито много се зарадвало.

— Благодаря! — казало то, но тъкмо да затвори вратата на телефонната кабина, Набръчканият човек прибавил:

— Я чакай да чуя малко и аз, толкоз ли е интересна.

Лилито му подало слушалката и той я прилепил към ухото си.

И изведнъж станало чудо! Кабината потънала надолу като асансьор, а Набръчканият човек със слушалката в ръка останал нейде горе. Изчезнали шумът на плажа и крясъкът на чайките — станало невероятно тихо, защото телефонната кабина се била превърнала в подводна камера за изследване на морското дъно и вече отвсякъде я обграждала синьо-зелена вода, в която плували най-различни по вид и цвят същества. Кабината слизала все по-надълбоко, докато най-сетне нещо звъннало в нея, тя се заклатила, спряла неподвижна и Лилито преспойно излязло навън с харпунчето си в ръка.

Колко красиво било всичко! Една по-чудна от друга се редували хубостите наоколо. Странни морски животни, прилични на хризантеми, шавали с прозрачни пипала; кафяви и зелени водорасли вълнували приказни пасбища, сред които се стрелкали шарено

набраздени рибки. Лилито гледало наляво, гледало надясно, въртяло се омаяно на всички страни, но колкото и да се въртяло...

... едно ужасно същество, което се било появило иззад скалите и сега плувало зад нея, все се изхитрявало да остане откъм гърба му, тъй че Лилито продължавало пътя си, без да подозира опасността.

А какво било това ужасно същество?

Риба, то се знае, но невероятно грозна, кръгла като балон и все пак цялата ъглеста и бодлива, с опулени въртящи се очи и зъбата долна челюст, издадена като на куче от породата боксер. Освен това от тъпата ѝ муцуна се извивал напред дълъг израстък, приличен на въдица, на който се люлеело червено електрическо фенерче.

Най-сетне, като се уморила да разглежда гостенката, страшната риба издала силен скърцащ звук, който почти не може да се напише с букви:

— Х-р-р-р-ц-ч-ш-х-х-щ!... Ще те изям!

Лилито подскокнало и насочило харпунчето си към нея.

— Ч-к-щ-х-р-ц! Уплаши ли се? — изскърцала страшната риба.

— Не! — казало Лилито, макар че доста се била уплашила. —
Защо скърцаш така?

— Това не е скърцане — изскърцала рибата. — Това е моят смях.
Ако река истински да скръцна със зъби... Аз съм Ужасът на океана!
Няма по-грозна и страшна риба от мен!

И тя запяла с ужасен глас:

*Аз съм страшният Хрили
с ужасните челюсти,
тъй че ти не разчитай
на своите прелести!
Виж ми зъбите само! Като скръцна със тях,
всичко живо тук долу си умира от страх,
х-р-р-ц!
Аз нямам приятелки
и нямам приятели,
и каквито съм имал,
от мене са патили!
Тъй че бързо готви се, безразсъдно дете,
в очите на Хрили твойта смърт се чете,
х-р-р-ц!*

Песента на рибата била много страшна, но въпреки това Лилито само запитало:

— Значи, ти се казваш Хрили?

— Да, защо? — запитала страшната риба изненадана, тъй като си мислела, че го е уплашила.

— Защото аз пък се казвам Лили — обяснило Лилито.

— Е, и какво от това? — казала рибата.

— Става римичка — засмяло се Лилито.

*Лили и Хрили
нейде се скрили!*

— Глупости! — казала рибата. — Никаква римичка не става, защото истинското ми име е „Екзофталмус Птеригохрилис Хафнери“,

от семейството на дълбоководните риби.

— А моето е Лиляна Трифонова Георгиева — казало Лилито. — От семейството на мама и татко.

— Знам — изскърцала рибата. — И защо се забави?

— Един чичко горе... — започнало Лилито, но рибата го прекъснала:

— Чух го. И какво всъщност търсиш тук, в дълбокото? Дълбоко за теб, искам да кажа. А? Какво търсиш?

— Вълшебното бисерче — казало Лилито.

— Какво бисерче? — запитала рибата.

— Това, дете, на който го намерел, сърцето му ставало добро — казало Лилито.

— „Дете, на който го намерел“! Така ли се говори? — изскърцала рибата. — Само за това изречение заслужаваш да те изям. И къде си чувала за такова бисерче? — запитала рибата.

— В една приказка пишеше — казало Лилито.

— Приказки! Какво ли няма в тях! — изскърцала рибата. — Ти на колко си години?

— На пет, ама карам шестата — казало Лилито. — А ти?

— Тук въпросите задаваме ние! — казала рибата. — И защо ти е дотрябвало такова бисерче?

— Защото мама, като направя пакост, все казва: „Абе, Лиле, кога ще станеш добро дете?“ — обяснило Лилито.

Рибата го изгледала внимателно от всички страни.

— Това, че си лоша, е хубаво. Но да не би да искаш да кажеш, че желаяш да станеш добра? — казала тя.

— Да — признало Лилито. — А пък не мога. Все се мъча, но...

— Не ме размивай! — казала рибата и скръцнала със зъби. — Ц-ш-к-х-р-х-ц! Първо, това са измислици, защото такива бисери няма, и второ, разсъждаваш много глупаво. Дотрябвало ти е да ставаш добра! Само ще си затрудниш живота. По-добре е на този свят да си лош и жесток, грозен и страшен, така че всичко живо да се плаши от теб. Както се плашат от мен! Аз бих те изял като едно нищо, само че скоро съм обядвал, така че си ми почти напълно съвсем безразлична. Хайде, тръгвай си, докато не съм си променил решението!

— Ако искам, ще тръгна! Да не е твое морето! — казало Лилито.

— Тръгвай си, ти казвам! — повторила заплашително рибата.

— Е пък няма да тръгна! — тропнало с краче Лилито.

— Тогава аз пък ще си тръгна! — каза рибата. — Сбогом с удивителна!

И отплувала нанякъде.

— Сбогом! — извикало след нея Лилито. — Но аз все пак ще си потърся бисерчето!

— Твоя си работа! — дочул се отдалеч скърцащият глас. — Не ми се разговаря с глупави деца. Ц-х-ц-р-щ!

И Лилито продължило пътя си по морското дъно. А над него зазвучала нежна песничка, от тези, които нямат край — тъкмо мислиш, че са свършили, и те пак почват отначало:

*Свети във морето
на детските игри
бисерче, което
ни прави по-добри.*

*А где ли е туй бисерче?
Не знаем, но си мислим, че*

*свети във морето
на детските игри
бисерче, което
ни прави по-добри...*

А картината долу всеки миг семеняла и ето че водата се изпълнила с безброй прозрачни медузки. Сякаш били спуснати като парашутисти някъде отвисоко — синкави и розови, те плавали около Лилито и пеели:

*— Ний сме медузките, ний сме медузките —
вижте ни как си надуваме бузките,
ха-ха-ха!*

И смехът им бил не от три „ха“, а най-малко от триста, защото те били най-малко толкоз на брой. И в този миг отнейде бавно-бавно доплавала, десет пъти по-голяма, майка им.

— Харесват ли ти децата ми? — запитала с дебел, но нежен глас тя.

— Да — казало Лилито. — Като че ли са от найлон.

— Такива сме ние — прозрачни, нищо не можем да скрием от никого. Но и ти много ни харесваш — казала нежно голямата медуза. — Като те гледам, ти си едно чудесно момиченце, едно превкус... искам да кажа, прекрасно момиченце, великолепно момиченце! И защо си дошло тука?

— Търся едно бисерче, което... — казала Лилито, но не могла да довърши.

— Чудесна идея, прекрасна идея, великолап... пардон, великолепно идея! — възкликнала радостно медузата, преди дори да го чуе докрай. — Позволи ми да ти стисна ръката!

— Как ще го направиш, като нямаш ръце? — учудила се Лилито.

— Те са под абажура ми — казала нежно медузата — Разреш ми да се разперя над теб.

— Щом толкова искаш — съгласило се учтиво Лилито.

— Как да не искам... — казала медузата, разперила се над нея и — хоп! — покрила го с огромната си прозрачна палатка, като не преставала да говори нежно — Как да не искам, когато моите медузки са гладнички! Деца, идвайте насам! Сега ще я изсмучем и ще изплюем костюмчето... — но изведнъж заговорила малко по-иначе: — Ей, ей, какво правиш?

— Стрелям, не виждаш ли? — чуло се гласчето на Лилито изпод прозрачната палатка. — Защото освен костюмче, аз имам и едно чудесно, прекрасно, великолепно харпунче с четири стрелички!

И то простреляло на още три места лакомата медуза и се измъкнало живо и здраво изпод нея.

— Е, сега какво ми направи! — жално заговорила медузата — Цяла ме надупчи! Сега как ще се закърпя? Какви времена! Искаш да стиснеш някому ръката, а той...

— Да, да, искала си, чух те аз! — казала Лилито — Хайде събирай си децата и си пътувайте!

— Деца, да си пътуваме! Няма справедливост на този свят! — казала плачливо медузата и абажурчетата отплавали нанякъде след нея, като хленчели:

*— Ний сме медузките, ний сме медузките,
но где ни изчезнаха днеска закуските,
ой-ой-ой!*

И хленчът им не бил от три, а от триста „ой“ — вече обяснихме защо.

А Лилито си тръгнало по дъното и ето че се чул глас:

— Добре се защити, но може би искаш да ми кажеш нещо, х-р-р-ц-п-щ-р-ц?

Всеки може да се досети чий бил този глас — да, грозният, страшният, безмилостният Хрили, Ужасът на океана, не бил си отишъл, а се навъртал наоколо и бил видял цялата случка с медузата.

— Какво да ти кажа? — запитало Лилито.

— Ами нещо за света. Морския, разбира се — казал насмешливо Хрили — Продължаваме ли да търсим бисерчета?

— Продължаваме! — отвърнало упорито Лилито.

— Е, твоя си работа! — казал пак Хрили. — Сбогом, този път с две удивителни!!

И пак изчезнал сред скалите и водораслите.

А Лилито е харпунчето в ръка продължило пътя си.

И ето че като стигнало до една валчеста плоча, решила да стъпи на нея, за да огледа по-добре морското дъно. И какво станало? Станало това, че както стояла върху нея и се оглеждала с длан над очите, плочата под краката ѝ бавно се раздвоила и издала сънен глас:

— Здравей, Мими! Чух, че така се казваш.

— Не Мими, а Лили! — казало Лилито, като скочило на пясъка.

— А, да! — поправила се мидата. Защото плочата не била плоча, а огромна мида, която сега, говорейки, се отваряла и затваряла. — Но всъщност това няма никакво значение — казала тя. — Не бива да се откъсвам от своето занимание.

— А какво ти е заниманието? — запитала Лилито. Тя мислела, че мидите си седят на дъното и с нищо не се занимават.

— Явно е, че си чужденка, щом не го знаеш. Погледни ме само!
— казала мидата. Тя се отворила широко и запяла:

*— Ах, колко съм сънна и странно богата,
как в седефа ми чуден се прелива дъгата
и как пия наслада, ах, щом нещо попада
във душата ми нежна и я кара да страда!*

— Много си особена! Хем казваш „наслада“, хем „душата ми страда“! Как може? — учудило се Лилито.

— Много просто, мило Вили... — казала мидата.

— Не Вили, а Лили! — поправило я пак Лилито.

— Да, Лили! Но няма значение — казала мидата. — Въпросът е в това, че за мен е голямо щастие да бъда нещастна и когато нещо, попаднало в мен отвън, ме накара да страдам, аз се радвам! — И продължила, пеейки:

*— Защото тъй бива при случки такива,
че потайната болка във седеф се обвива
и в миг заблестява със хубост такава,
която човекът удивен, назовава
със името „бисер“...*

Тя не могла да довърши обяснението си, защото Лилито, като чуло думата „бисер“, от радост я прекъснало малко невъзпитано:

— Значи, ти си бисерна мида?

— А ти какво си мислиш? — казала мидата. — Тъкмо сега имам едно готово бисерче.

— Ама вълшебно?

— Моите бисери са всички вълшебни — казала гордо мидата. — Влез и си го вземи!

— Благодаря ти предварително! — казал Лилито.

Но когато скочило в разтворената мида, отнейде пак се дочул познатият скърцащ глас:

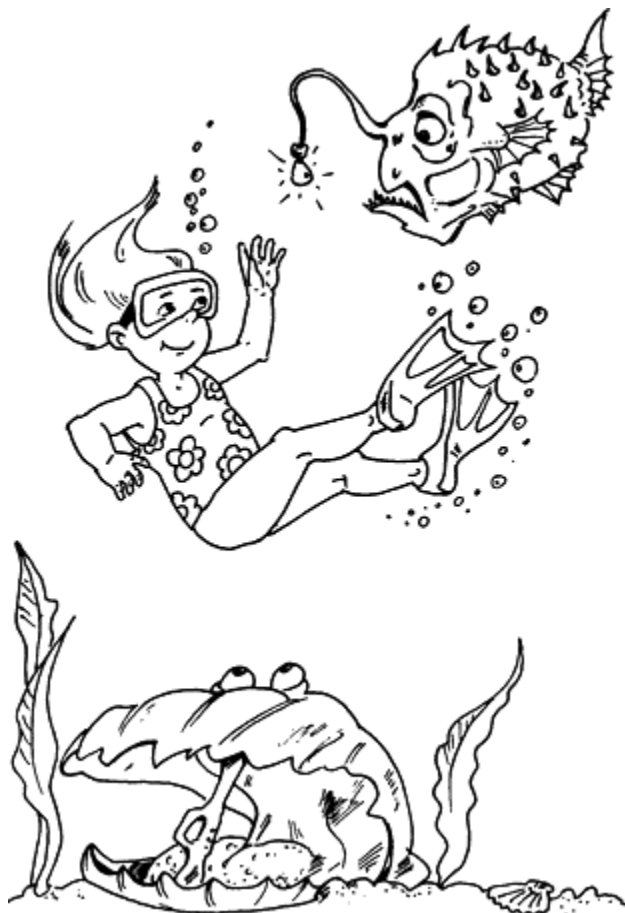
— Ц-щ-к-р-х-ц, малко бързаме с благодарностите. Ако бях на твое място, драга Лили...

Разбира се, това бил пак Хрили с ужасните челюсти. Въпреки закана си, той и сега не се бил отдалечил от Лилито.

— Какво би направил, ако беше на моето място? — запитала го тя, без да вижда, че похлупакът на мидата вече се спуска над нея.

— Ами ако бях на твое място, не бих останал на мястото си — отговорил Хрили, — а веднага бих се изместил или... по-бързо!... какво чакаш!... бих използвал харпунчето си!

Лилито веднага разбрала съвета му и подпряла с харпунчето си похлупака на мидата, така че тя си останала разтворена.

— Сега как се чувстваш? — запитало я то, като изскочило навън.

— Уе! — издала тъжен звук мидата. Искала да каже „зле“, но харпунчето ѝ пречело да говори.

— „Уе“ ще си, то се знае! — казало Лилито. — И пада ти се, защото ти не си никаква бисерна мида, а си най-обикновена

лакомница. Стой си така и да видим дали и това няма значение!

— Уа, уащото уой ти уомогна! — казала мидата. Искала да каже „Да, защото той ти помогна“.

— Това е вярно — признало Лилито, като се обърнало към грозната риба. — Благодаря ти, Хрили!

— Само не си въобразявай, че съм го направил заради теб! — казал Хрили. — Аз просто защото съм ужасно лош и исках да видя как тя ще си остане с разчекната уста. Аз съм най-злюбната и свирепа от дълбоководните риби, ц-х-р-ш-к-х! Махай се от пътя ми, докато не съм те...

— Аз не ти стоя на пътя, а ти вървиш след мен! — казало Лилито.

— За риба глаголят е „плаваш“ или „плуваш“, а не „вървиш“! — казал Хрили. — Как ви учат да говорите? И може би си представяш, че плавам или плувам след теб нарочно? Сбогом тогава и този път с три удивителни!!!

И си тръгнал.

— Почакай — извикало след него Лилито.

Но Хрили само махнал отрицателно с бодливия си плавник и изчезнал. А Лилито си тръгнало, като оставило мидата разтворена да говори нещо на езика „уа-уа“.

И изведнъж насреща му размятал гъвката си мантия голям плосък калкан.

— Ти ли си Лиляна Трифонова — казал любезно той, — тази, която търсела вълшебен бисер?

— Да! — зарадвала се Лилито. — Знаеш ли къде е?

— Не — отговорил калканът. — Но ако искаш, можем да си поиграем на жмичка.

— Нямам време, и после — ти си голям за такива игри! — казало Лилито.

— Какво като съм голям? — възразил калканът. И продължил:

— *Ний, калканите, имаме
много странна привычка:
дори и пораснали,
да играем на жмичка.*

*Такъв пъстър и плосък,
като детско хвърчило,
кое рибе оченце
ме би различило,*

*ако легна на дъното
и с цвета му се слея?
Ей я рибката! Аз съм
съвсем близко до нея.*

*Ето вече носа ми
с опашле гъделичка...
Хам!... Чудесна игра е
играта на жмичка!*

— Значи, и ти си лош! — натъжило се Лилито.

— Такъв е животът! — казал калканът, размахал мантията си и се приготвил да скочи върху нея. О, ужас! Лилито била вече без харпунче и нямала с какво да се защити. Още миг и... Но в този именно миг над калкана се появили осем огромни пипала, които се заплитали и разплитали във водата.

— Няма да пипаш детето! То е мое приятелче! — избоботил октоподът, защото тези хоботи били пипалата на един грамаден октопод, всеки го е разбрал, вярваме. — Няма да пипаш детето!

Знае се, че октоподът е по-силен от калкана, и калканът моментално се заровил в пясъка и станал невидим. А октоподът казал на Лилито:

— Ела ми, малката!

Ако бил казал: „Ела, малката!“, Лилито навярно щяла да го послуша, но това „ела ми“ било много подозрително и тя уплашена се дръпнала назад. Страшните пипала, целите на смукалца, се огъвали и протягали към нея, още миг и щели да я сграбчат. И ето какво си пеел октоподът:

— *Срещне ли те октопод* —

край на твоя млад живот!

*Осем крака, осем крака
вият се и гънат в мрака,
и от тези осем крака
всеки за игра те чака!*

*Аз протягам ги така,
сякаш давам ти ръка,*

*но смъртта ти, но смъртта ти
в туй приятелство се мъти,
ще обвие то врата ти
осем пъти, осем пъти!*

Но и в този опасен миг станало нещо неочаквано — чули се безброй дружелюбни гласчета:

*— Скрив се зад нас! Мушни се сред нас!
Инак това ти е последният час!*

Някакви чудни червени и сини клончета били изникнали от дъното и бързо растели нагоре. Лилито се мушнало между тях и октоподът, колкото и да се мъчил, не успял да го хване. Той се ядосал много, завързал си от яд пипалата на моряшки възел и се отдалечил, говорейки лоши думи.

— Благодаря ви! — казало Лилито към клончетата. — Кой сте вие?

А клончетата отговорили, пеейки с безброй гласчета:

*— Как? Не разбра ли? Как? Не разбра ли?
Ний сме корали! Ний сме корали!
Когато излезем навънка, сме сиви,
но тук, под водата, сме много красиви.*

*Който ни види, остава в захлас —
постой между нас, постой между нас!*

Лилито се загледало в тях, защото те наистина били много красиви, само че... чакайте, чакайте, какво ставало?... Клончетата така бързо растели и се сплитали, че докато се радвало на красотата им, Лилито неусетно се оказала пленена в гъстата им гора.

— Но как да изляза сега? — попитала ги разтревожена.

— А, виж, това не знаем — отговорили гласчетата. —

*— По тези въпроси ний не се питаме,
ний само растем и само се сплитаме!*

— Но вие тогава сте дори по-лоши от калкана и от октопода! А изглеждате така красиви и симпатични! — казала със сълзи Лилито — Пуснете ме, моля ви се!

— Какво е лошо и какво — добро? — говорели коралите, като все по-гъсто се сплитали около момиченцето; то вече едва се виждало зад красивите им синьо-розови решетки. — Ние знаем само, че трябва да растем и да се сплитаме!

*Тези думи — симпатия и антипатия —
означават за нас непознати понятия!*

Така говорели коралите и Лилито, като разбрало, че е безсмислено да ги моли, се опитало да разчупи клетката им. Дърпало, дърпало, но напразно! И отчаяно, седнало на пясъка, и за първи път заплакало.

— Водата е достатъчно солена и без твоите сълзи! К-ч-х-х-р-ц-ш! — чул се гласът на Хрили. — Случайно минавах оттук и виждам, че пак си изпаднала в беда. Не че това ме интересува много, тъй като ти си ми почти съвсем напълно безразлична и в тебе няма нищо за ядене,

но исках да ти кажа, че ако се уловиш за десния ми плавник... улови ли се?

— Да — казало Лилито. Било престанало да плаче още щом го чуло.

— Добре тогава! — казал Хрили. — Сега наляво!... Сега надясно!

И грозният, ужасният Хрили, наречен още Ужасът на океана, с гъвкави движения помогнал на Лилито да се измъкне от затвора на коралите през един проход, който само той можел да открие.

Не било лесно и, задъхани, двамата се спрели да си починат.

— И още ли ще продължаваш да търсиш своето бисерче? — попитал Хрили.

— Да! — казало Лилито, като подсмръкнало.

— Чудно момиче! — завъртял очи Хрили. — И защо ти е дотрябвало толкова?

— За да стана добра — отговорило Лилито. — Нали ти казах!

Хрили опулил насреща му страшните си изпъкнали очи. Само че сега те изглеждали по-скоро смешни, отколкото страшни.

— Х-п-ш-р-х-ц! — изскърцал той. — Почваш да ми харесваш, защото трябва да си наистина много лоша, щом толкоз искаш да станеш добра. Освен това си и доста храбра: като не смятаме тези сълзи напоследък, досега само от мене се уплаши, а това е естествено, защото аз съм Ужасът на океана. Няма по-страшен и по-грозен от мен!

— Не е вярно! — казало Лилито.

— Не е вярно кое? — попитал Хрили и като се приближил до него, отворил зъбатите си челюсти. — А сега как ти се виждам, а? — Но изведнъж прибавил учудено: — Какво направи?

— Погалих те — обяснило му Лилито, защото наистина нещо го било накарало да докосне с ръчица муцуната на рибата. — Никой ли не те е галил досега?

— Никой — признал си Хрили, малко смутен. — А не се ли одраска?

— Съвсем мъничко — казало Лилито. — Стържеш като гласпапир.

— К-р-х-ц-ч! — изскърцал Хрили. — Чудя се на ума си, какво съм седнал да разговарям с тебе, когато си ми почти съвсем напълно безразлична. И когато трябва да търсим бисерчето. Е, ще вървим ли?

Лилито го погледнало учудено, но Хрили се бил обърнал настрани, сякаш нищо не бил казал.

— Ама и ти ли ще дойдеш с мене? — попитала учудено Лили.

— Още не съм решил окончателно — отговорил Хрили. — Колебая се. Но като те гледам каква си глупава и наивна и как ще си пострадаш като едно нищо, може да те придружа, но само ако много ме помолиш. Ти много ли ме молиш?

— Много! — казало зарадвано Лилито, но изведнъж се досетило нещо и лицето му станало тъжно: — Само че...

— Какво „само че“? — запитал Хрили.

— Само че нямам вече време — казало Лилито. — Чичкото горе ме чака.

— Е, как? — казал насмешливо Хрили. — И се отказваш от бисерчето си? И ще си останеш лоша? И майка ти ще казва...

— Ама той чака! — настоявала Лили, готова да заплаче. — Той бърза!

— Добре тогава. П-р-ч-щ-х! Сбогом с четири удивителни!!!! — казал Хрили. — Най не обичам това протакане при раздяла, когато всички стоят на перона, а влакът все не тръгва и хората се чудят какво да си кажат!

— Хрили, ти отде ги знаеш тези работи? — учудила се Лили.

— От змиорките — бързо отговорил Хрили. — Те се изкачват нагоре по фиордите и наблюдават живота ви... И така, всичко най-хубаво!

Той размахал бодливите си плавници и отплувал, като люлеел фенерчето си в знак на безразличие. Но се спрял и прибавил:

— Жалко, защото бяхме толкоз близко...

— Близо до кое? — запитало Лилито.

— До бисерчето ти, до кое! — казал Хрили. — За което беше тръгнала.

— Ама значи го има! — зарадвало се Лилито. — И знаеш ли го къде е?

— Хе! — казал само Хрили, като дал с плавниците си бавен заден ход.

— А защо не ми каза досега? — учудило се Лилито. — И защо викаше, че го нямало?

— Исках да те изненадам — казал Хрили. — Да вървим! Скачай на гърба ми!

Лилито го яхнало и двамата поели. А над тях се носела познатата ни песничка:

*Има във морето
на детските игри
бисерче, което
ни прави по-добри.*

*А где ли е туй бисерче?
Не знаем, но си мислим, че...*

И колко всичко било красиво! Сега — понеже били двама — в морето сякаш вече нямало страшни животни. Сребърни стада от малки рибки бързо се появявали, блясвали, когато сменяли посоката си, и изчезвали. Бавно-бавно, като презокеански параход с безброй кръгли прозорчета, преплувала край тях огромна есетра...

Но Лили забелязала, че Хрили започнал да се задъхва.

— Какво ти е? — запитало го то.

— Ами това ми е — казал Хрили, — че не мога да издържам дълго на такава дълбочина.

— Да се качим по-горе тогава? — предложило Лилито.

— Не ме разскърцвай! — казал Хрили (на шега казал „не ме разскърцвай“ вместо „не ме размивай“, но всъщност на него самия никак не му било до шеги) и продължил: — Аз съм дълбоководна риба, нали ти казах. Тук за теб може да е дълбоко, но за мен е плитко. Ще ти призная, че заради тебе — но само от любопитство, защото иначе си ми съвсем безразлична — изплавах толкова нагоре. Чух те още в началото, като дишаше в слушалката. Много чисто дишане имаш.

— Не говори за дишане — казало Лилито, — защото някой ще пита как дишам тук, под водата.

— Х-п-х-х-ц-ч! — изскърцал презрително Хрили. — Това ще е някой, който не разбира от приказки. Исках да ти кажа, че тази дълбочина ми е горната граница. Ако се изкача по-нагоре, ще се пукна

като балонче и от мене ще остане само една гласпапирна кожичка. Виж ме как вече съм се подул, иначе не съм чак толкоз грозен.

— Ти изобщо никак не си грозен, Хрили — казало Лилито.

— Не ти вярвам — измърморил Хрили и порумениял. — Но не е лошо да ми го повтаряш от време на време.

И Лилито повторило:

— Ти никак не си грозен, Хрили.

Но както си говорели така приятелски, изведнъж...

— Време е, момиченце! — чул се глас. — И какъв е този шаран?

Кой бил казал тези думи? Нашият стар познат, Набръчканият човек със слушалката, който се бил гмурнал с главата надолу в приказното море, където плували Хрили и Лили. (Май бяхме забравили за него, а?)

— Шаран сте вие! — казал обиден Хрили.

— Това е Хрили. Никой няма право да го обижда! Той ме спаси от коралите! — разсърдило се Лилито.

— Дребна работа! — казал скромно Хрили, като отново се изчервил. И все пак добавил: — И от мидата!

— Да, и от мидата! — потвърдило Лилито. — Той е мой приятел!

— Макар че аз трудно се сприятелявам! — казал Хрили.

— Но защо сте дошли да я викате, ако можем да знаем?

— Защото бързам! — казал Набръчканият човек. — Трябва да телефонирам във връзка с едни фаянсови плочки, модел „морско дъно“. Строя си вила и се налага да ги намеря, понеже:

*мойта мечта е, щом гости поканя,
да могат да видят една хубава баня!*

— И затова сте дошли в приказката ни? — погледнал го изпитателно Хрили.

— Да — казал Набръчканият човек.

— А защо тогава ми свети фенерчето, х-р-ц-ч? — запитал насмешливо Хрили. И наистина — червеното фенерче на израстъка пред муцуната му се било запалило.

— Че отде да знам защо! — учудил се Набръчканият човек.

— Щом не знаете, аз ще ви го кажа — казал Хрили. — Защото това не е фенерче за украса на и без това красивата ми физиономия, а моят сигнализатор за разпознаване на лъжите. Вие сте дошли тук не заради плочките, а защото сте си спомнили за миг времето, когато сте носили такова костюмче!

Набръчканият човек се погледнал — забравихме да кажем, че той сега бил по къси панталонки — и казал тихо:

— Признавам си, така е. Спомних си за летните ваканции и за това как тогава морското дъно ми се виждаше едно такова чудесно, каквото никакви плочки не могат да наподобят. Аз тогава носех очила, от много четене, и се къпех с тях. И веднъж, в последния ден на последната ваканция, когато се къпех, очилата ми се изхлузиха във водата и оттогава дъното ми се вижда сиво и некрасиво. Не сте ли ги виждали тук някъде?

— Вълните отдавна са ги превърнали в песъчинки — казал Хрили. — Крайно съжаляваме.

Но понеже очите на Набръчкания човек станали тъжни, на Лилито му домъчняло за него.

— Обаче ако дойдете с нас — казало то, — ще намерим и за вас едно бисерче и с него пак ще виждате морето пъстро като преди. Нали, Хрили? — И без да чака отговор, хванало Набръчкания човек за ръката. — Ще дойдете ли?

— Да, да! — съгласил се веднага Набръчканият човек.

— Ставаше дума за едно-единствено бисерче — изскърцал недоволен Хрили. — И щяхме да го търсим двама!

— Но той ще остане сам! — помолило го тихо Лилито.

— А така ние пък няма да останем сами! — измърморил Хрили. — Но това ми е почти напълно съвсем безразлично. Хайде да вървим! Иначе той ще настоява да се връщаш.

И сега продължили търсенето трима: Лилито, яхнало Хрили, и Набръчканият човек зад тях. И отново зазвучала песничката:

*Има във морето
на детските игри
бисерче, което
ни прави по-добри...*

Пътували, пътували и наоколо им се виели дългите панделки на водораслите; тук-там сред тях се мяркали едни морски животинчета с дълги муцунки и извити шии, изправени и съвсем неподвижни — само тръбните им перчици бързо-бързо трепкали — пррр! — като малки ветрилца. Те говорели:

*— Външно сме прилични
много на коне,
но дали коне сме?
Ние мислим — не!
Не, не сме прилични
толкова на тях,
колкото на фигурки
от подводен шах.*

Ах, какво сме ние?...

— Вие сте морски кончета! — извикало им Лилито. — Аз съм ви виждала в аквариума!

И животинчетата се зарадвали:

*— Ний сме кончета морски!
Благодарности, Лили!
Сега всяко ще може
свойто име да цвили!
И-и-и!*

И тримата продължили пътя си.

— Приятно ти е, нали? — запитал Хрили.

— Да — казала Лилито. — Но ние сме тръгнали за бисерчета. Ти знаеш ли наистина къде са?

— Съмняваш ли се? — казал Хрили. — Аз съм ги скрил на едно тайно място, как няма да ги зная! Още малко търпение!

— Аз не мога вече. Хайде да се изкачваме! — обадил се зад тях Набръчканият човек, като погледнал ръчния си часовник (той не пропускал вода). — Имам да водя и друг телефонен разговор. Във връзка с наградата, която очаквам да ми дадат, защото:

*мечтая да бъда признат, отличен
и с педя по-горе от всички край мен!*

— Ние говорим за бездънни дълбочини, а той — за педи! Х-р-ц-ч! — изскърцал Хрили. — А нещо да си спомняте как навремето си правехте с едно приятелче сбирки за училище и как вие намерихте едно охлювче, каквото той нямаше, и как, като видяхте, че на него му се доплака, изпуснахте охлювчето си във водата? Май нарочно го направихте, а?

— Да, май нарочно — спомнил си Набръчканият човек. — Но възможно ли е да съм имал толкова добро сърце?

— Бих искал да го намеря това охлювче и да го попитам все пак...

— Охлювчетата тук са 7364 милиарда — казал Хрили. — Върнете се горе и се обадете от някой друг телефон.

— Но бисерчето ви, като го намерим, ще ви направи какъвто сте били тогава! — намесило се пак Лилито. — Нали, Хрили?

— Щом ти казваш! — въздъхнал Хрили.

— Тогава да го потърсим още малко! — казал Набръчканият човек.

И тримата се впуснали отново на път.

Ето че се появили няколко рака. Те марширували и смешно пеели:

*— Ний сме безстрашните
рицари раци,
с брони и шлемове
и с дълги мустаци!*

Никъде няма

*подобен парад!
Строй се по двама!
Ходом назад!*

*Само щом зърнат ни
страшните щипки,
махат ни с перчици
игривите рибки!*

*Знаят, че рака
войник е сърцат!
Смело в атака!
Ходом назад!*

— Гледай, отдават ти чест! — казал Хрили.

— На мен ли? — зарадвало се Лилито.

— Да, защото си много храбра! — казал Хрили.

Лилито отговорило на рачешкия поздрав и тримата продължили пътя си.

Пътували, пътували и морското дъно ставало все по-красиво, но те били тръгнали да търсят вълшебните бисерчета, а не да се наслаждават на разни красоти.

Тук бисерчета — там бисерчета...

— Нарочно ги скрих така дълбоко от себе си и сега сам не мога да ги намеря! — казал печално Хрили. — Но още малко търпение!

— Нямам вече нито капка! Хайде, малката, да се връщаме! — обадил се отново Набръчканият човек. — Третият ми телефонен разговор съвсем не може да се отлага. Трябва да се обадя на...

— Знаем на кого! — изскърцал Хрили.

Двамата — Хрили и Набръчканият човек — се спогледали и млъкнали.

— Защо замълчахте? — запитало ги Лилито.

— Господинът си спомня нещо! — казал Хрили.

— Да — признал Набръчканият човек, — спомням си, че когато бях малък, написах с клечка на морския пясък едно име, но пяната го

лизна и отнесе в морето. Сега съм го забравил това име и си мисля дали ще го намеря тук, в дълбокото и чистото?

— Ако обещаете да ни дадете още време... — започнал Хрили.

— Обещавам! — избързал да каже Набръчканият човек.

— ... тогава ще ви съобщя — продължил Хрили, — че едва ли ще го намерите. Морето пази в паметта си тези имена, но след известен срок ги забравя и то. Все нови и нови постъпват, нали разбирате, х-р-ц-ч-х-щ!

— Но бисерчето ще му помогне да си го спомни, нали, Хрили? — казало и този път Лилито.

— Не ми се вярва — поклатил глава Набръчканият човек. —

*За чудо такова е навярно потребно
бисерче много, ама много вълшебно!*

Лилито се обърнало към Хрили, но и той само поклатил тъжно глава.

— Тогава аз ще му дам и моето бисерче! С две ще може! — казало решително Лилито. Толкова му било станало жал за Набръчкания човек, макар и да не разбирало защо му е дотрябвало някакво си име.

— Ама и ти си една лоша, една лоша, втора като тебе няма! — въздъхнал Хрили. — Още малко и ще почнеш да питаш какво ще стане с мидата и с медузата.

— Да — признало си Лилито. — Какво ще стане?

— Ами ще се върнем да им окажем първа помощ! — казал подигравателно Хрили. — Не ме ядосвай, че ще те зачеркна окончателно от списъка на лошите! — Но все пак се съгласил: — Добре, нека се мъкне след нас! Ще видиш, момичето ми, като пораснеш, какви номера ще ти правят такива като него.

И тримата пак поели към бисерчетата. Бисерчета тук — бисерчета там. Никъде ги нямало.

— Тук наблизко бяха — говорел Хрили. — Много добре си спомням. Още мъничко и ще ги намерим! Бъдете спокойни! Такива вълшебни бисери не са се виждали никъде по света!

Но Набръчканият човек бил вече загубил надежда и спрял окончателно.

— Хайде, малката! — заявил той. — Срокът изтече! Изкачваме се!

Уж бил по къси панталонки, но пак бил почнал да говори както преди, когато стоял пред кабината. А и Лилито било вече почти съгласно да се връща.

— И без това трябва да се разделим — казало то на Хрили. — Така е в приказката. Аз нали й чух края! Утре ще ги потърсим пак!

— Само още мъничко! — настоявал Хрили. — Такива чудесни възшебни бисерчета! Много добре си ги спомням! Бяха от един арабски кораб, пълен с хиляда и една ноци, който потъна тук наблизо. Имаше цял сандък!...

Но Лилито не го слушало. То гледало смаяно фенерчето пред носа му, което се било запалило много по-ярко от първия път и заливало всичко наоколо с червена светлина.

— Хрили! — казало Лилито. Устничките й треперели.

— Ау! — казал Ужасът на океана и си ухапал плавника от смущение. — Забравил съм да го изключа!

— Значи, ти през цялото време си ме лъгал! — извикало Лилито. Било готово да заплаче. — Значи, наистина няма никакви бисерчета, които правят хората по-добри? И приказките лъжат? Така ли е, казвай, така ли е?

Страшният Хрили навел глава. Всичките му бодливи и наперени плавници клюмнали. Морето наоколо било загубило красотата си и дори било станало ужасно сиво.

Лилито тропнало с краче:

— А защо ме лъга? Защо ме лъга?

Чул се звън.

Тримата се обърнали и видели телефонната кабина, която чакала.

— Хайде! Остави го, той и мен излъга! — казал Набръчканият човек. Той също бил доста тъжен, но все пак се отправил към кабината.

Ето го, вече бил влязъл в нея и през стъклата й правел знаци на Лилито да тръгва с него. Но Лилито само повтаряла:

— Защо ме излъга? Аз мислех, че сме станали приятели!

И Хрили изведнъж почервениял целият. По-силно от всеки друг път. Фенерчето му отдавна било угаснало, но той самият сякаш се бил запалил отвътре.

— Ами защото станахме приятели, затова! Защото не е вярно, че си ми съвсем напълно безразлична! Ти си ми даже много съсразлична! — хлипал той. — И исках да останеш по-дълго при мене! Да бъдем заедно! Затова!

Той целият се тресял от плач. Виждал ли е някой как плачат рибите? Много е тъжно. Лилито го галело, макар че и неговите очи били пълни със сълзи.

— Недей да плачеш, Хрили, моля ти се! — говорела тя. — Водата ще стане по-солена!

Мъчело се да го разсмее с неговата шега, но Хрили продължавал да се тресе.

— Аз пак ще дойда — казало му Лилито. — Ще видиш!

Но той не можел да се успокои:

— Обещания! При следващата приказка ще ме забравиш! Х-ц-ч-ш-х!

— Сигурно имаш и други приятели! — утешавало го Лилито.

— Нямам! — казал през хълцане Хрили. — Останали сме толкоз малко екзофталмуси! Съвсем сме на изчезване! А знаеш тук какво е? Защо му викат, мислиш, „светът на мълчанието“? И всички се ядат, нали видя? А в най-дълбокото, дето аз живея, е още по-лошо. Там няма дори смешни раци и кончета! Защо, мислиш, се правя на такъв страшен и на Ужас на океана? А сега, като си отидеш... Човек не може без приятели, нали? Човек не може без приятели, нали?

— „Човек“! — упрекнало го Лилито. — Чуваш ли се какво говориш? Стига! Недей плака! Иначе вместо Хрили, ще ти викам Хлипи!

— Няма кога да ми викаш, ние се разделяме! — изхлипал още по-силно Хрили. — Х-ц-ч-ш-к-ч-щ-х-к!

— Ама няма как! — казало Лилито. — Сам виждаш! Ела, ела да ме придружиш малко!

— И това не мога! — изхълцал Хрили и отново се разревал. — Нали ти казах, ние сме свикнали на по-високо налягане и в горните пластове-е... А ти си едно повърхностно момиче! На ти сега римички!

*Лили и Хрили
нейде се скрили.
Но станало тѣй, че
ги разделили!*

— Аз пак ще дойда! — могло да каже само Лилито. — Сбогом! Сбогом, Хрили, миличък!

— Сбогом — казал Хрили без всякакви удивителни, като си бършел муцуната с плавник. — Не ми обръщай внимание! Ц-ч-ш-х-к-х! Ние, рибите, сме от студенокръвните животни.

И Лилито влязло в телефонната кабина при Набръчкания човек и затворило стъклената ѝ врата зад себе си.

И кабината с двамата поела нагоре, оставяйки бодливия Хрили сам в студеното и дълбокото.

Но както се изкачвали (и панталонките на Набръчкания човек се удължавали, и вече се чували шумът на плажа и крясъкът на чайките), изведнъж...

— Този глупчо! Какво прави?! — прошепнал Набръчканият човек, загледан надолу.

— Изпраща ни! — казало през сълзи Лилито.

— Но той е луд! — извикал Набръчканият човек. — Екзофталмусите не могат...

И в този миг се чуло пукване. Едно-единствено и леко, но все пак съвсем ясно „пук!“

— Какво пукна? — казало Лилито.

— Пукнало ли? — заговорил прекалено весело Набръчканият човек. — Кога? Така ти се е счуло, момиченцето ми!

— Не ми се е счуло — казало Лилито. — И преди, като слушах края, пак пукна!

— Може би е била някаква автомобилна гума горе, на шосето — предположил Набръчканият човек. Говорел бързо и високо. — Аз нищо не чух. Честна дума! Тъпанчетата ти, може би от налягането...

Но това последното не трябвало да го казва.

Плачът на Лилито се издигнал и заглушил гласа му:

— Пукнал се е! Хрили се е пукнал! Тръгнал е след мене и се е пукнал!

И в този момент нейде отдолу се заизкачвал бисерен наниз от мехурчета. Малки и големи, те блестели и пречупвали във всички цветове на дъгата слънчевата светлина, която идела от повърхността, издигали се заедно с телефонната кабина, сякаш я придружавали. Колко били красиви!

Набръчканият човек протягал през стъклата ръце към тях.

— Бисерчетата! О, колко ясно виждам света! — викал той. — Колко ми се иска да правя добрини! И колко чист се усещам!

Той ръкомахал и пълнел джобовете си с бисерни мехурчета. Но Лилито мълчало и само раменцата му подскачали. То, както всички деца, било всъщност много добро и нямало нужда от вълшебни бисери, за да го обича майка му.

А кабината продължавала да се изкачва безшумно нагоре и ето, достигнала повърхността, заклатила се и застанала на старото си място. Вече не била никаква подводна камера, а обикновена телефонна кабина. Дори с разни грозни драсканици по ламарината... Помните ли картинката? Най-отзад морето с чайките, пред него плажът с пъстрите чадъри, а най-отпред — кабината с Набръчкания човек и Лилито (то било отново с харпунчето си, защото всичко под водата било само магнетофонна приказка, нали, и тя била завършила вече). Само че сега пред вратата на кабината се била наредила цяла опашка от хора, които чакали да говорят по телефона. Но двамата не им обръщали внимание. Лилито продължавало да плаче, а Набръчканият човек го утешавал:

— Хайде сега, ще режем! — говорел той. Бил закачил слушалката и му бършел очичките с кърпата си. — Първо, това беше само приказка и, второ, сигурно е било от записа. Така пука, нали знаеш, дете е залепена лентата... Жив и здрав е и те чака долу!

И лицето на Лилито почнало да просветва. Но то още не било убедено.

— Ето, слушай! — казал тогава Набръчканият човек и за ужас на опашката, откачил пак слушалката и пуснал нова стотинка в автомата. Набрал номера, който му казало Лилито, и от слушалката се разнесъл познатият скърцащ глас:

— Х-р-ц-ш-ч-р-х! Говори Екзофталмус Птеригохрилис Хафнери. За всички деца и хора с добри сърца — само Хрили! Драги слушателчета и слушатели, чуите приказката за вълшебното бисерче.

„Веднъж едно малко момиченце си играело на пясъка, там, където морето е тънко...“

Лилито подскочило от радост: ура! Хрили, Ужасът на океана, бил жив и здрав! А Набръчканият човек го гледал как подскача и си мислел:

*Ах, колко чисто, прозрачно и звънко
звучи това детско „морето е тънко“!
И е нежно и сладко,
че макар и за кратко —
и дори
да ни пречи
за това
възрастта, нали? —
по-добри
и сърдечни,
да, едва,
но сме станали!...*

Така си мислел Набръчканият човек. Но не му било съвсем весело. Дори бил станал с една бръчица по-набръчкан отпреди.

*И така с тази случка край морския бряг
петте приказки свършиха вече:
пиана, сънни стаи, жълти есени, сняг —
всичко, всичко се стапя далече...*

*Но гледай ги, ето,
подсмърча мечето,
котараци и мишки
те изпращат с въздишки,
кенгурутата плачат,
бърше сълзи кълвачът...
Кой, кажи ни, е смятал, че
тъй ще свършим, с тъга?
Затова ти, приятелче,
обещай им сега,
че за сълзи и смях
ще бъдеш със тях
поне докогато ръчицата
ти е колкото таз на корицата!*

Издание:

Автор: Валери Петров

Заглавие: Пет приказки

Издание: пето (не е указано)

Издател: ИК „Пан“

Град на издателя: София

Година на издаване: 2005

Тип: Приказки

Националност: Българска

Печатница: „Инвестпрес“ АД

Редактор: Костадин Костадинов

Художник на илюстрациите: Мирослава Николова

ISBN: 954-657-514-3

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/1607>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.